

ĐỖ XUÂN HỘI (Tổng Chủ biên) – NGUYỄN THỊ THU HẰNG (Chủ biên)
LƯU PHƯƠNG THANH BÌNH – TRẦN THỊ THU HIỀN
LÝ KHÁNH HOA – MAI THỊ KIM PHƯƠNG

TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI

2

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

ĐỖ XUÂN HỘI (Tổng Chủ biên) – NGUYỄN THỊ THU HẰNG (Chủ biên)
LƯU PHƯƠNG THANH BÌNH – TRẦN THỊ THU HIỀN
LÝ KHÁNH HOA – MAI THỊ KIM PHƯỢNG

TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI

2

Chân trời sáng tạo

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

*Hãy bảo quản, giữ gìn Sách giáo khoa để dành tặng
các em học sinh lớp sau.*

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh yêu quý!

Sách **Tự nhiên và Xã hội 2** là một cuốn sách thuộc bộ sách giáo khoa **Chân trời sáng tạo** của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam. Trong cuốn sách này, các em sẽ được tham gia nhiều hoạt động học tập thú vị, cùng nhau tìm hiểu, khám phá về thế giới tự nhiên, xã hội xung quanh và có cách ứng xử phù hợp với gia đình, nhà trường, cộng đồng, môi trường sống.

Sách giáo khoa **Tự nhiên và Xã hội 2** gồm 29 bài học, được sắp xếp thành 6 chủ đề: **Gia đình, Trường học, Cộng đồng địa phương, Thực vật và động vật, Con người và sức khỏe, Trái Đất và bầu trời**. Nội dung mỗi bài học được xây dựng dựa trên các câu chuyện thực tế và gần gũi với đời sống hàng ngày, phù hợp với lứa tuổi của các em. Sách hướng dẫn các em tìm hiểu, khám phá thế giới tự nhiên và xã hội thông qua những hình ảnh minh họa sinh động và hoạt động hấp dẫn.

Hi vọng cuốn sách này sẽ mở ra cho các em một chân trời mới với nhiều ước mơ khám phá và chinh phục thế giới tự nhiên, các em sẽ có thêm nhiều ý tưởng sáng tạo để làm chủ tri thức và cuộc sống.

Chúc các em một năm học mới ngập tràn niềm vui!

NHÓM TÁC GIẢ

MỤC LỤC

Lời nói đầu	3
Mục lục	4
Hướng dẫn sử dụng sách	6

Chủ đề: GIA ĐÌNH 7

Bài 1: Các thế hệ trong gia đình	8
Bài 2: Nghề nghiệp của người thân trong gia đình	12
Bài 3: Phòng tránh ngộ độc khi ở nhà	16
Bài 4: Giữ vệ sinh nhà ở	20
Bài 5: Ôn tập chủ đề Gia đình	23

Chủ đề: TRƯỜNG HỌC 25

Bài 6: Một số sự kiện ở trường em	26
Bài 7: Ngày Nhà giáo Việt Nam	28
Bài 8: An toàn và giữ vệ sinh khi tham gia các hoạt động ở trường	32
Bài 9: Ôn tập chủ đề Trường học	37

Chủ đề: CỘNG ĐỒNG ĐỊA PHƯƠNG 39

Bài 10: Đường giao thông	40
Bài 11: Tham gia giao thông an toàn	44
Bài 12: Hoạt động mua bán hàng hoá	48
Bài 13: Ôn tập chủ đề Cộng đồng địa phương	55

Chủ đề: THỰC VẬT VÀ ĐỘNG VẬT 57

Bài 14: Thực vật sống ở đâu?	58
Bài 15: Động vật sống ở đâu?	62
Bài 16: Bảo vệ môi trường sống của thực vật và động vật	66
Bài 17: Thực hành tìm hiểu môi trường sống của thực vật và động vật	70
Bài 18: Ôn tập chủ đề Thực vật và động vật	73

Chủ đề: CON NGƯỜI VÀ SỨC KHOẺ 75

Bài 19: Cơ quan vận động	76
Bài 20: Chăm sóc, bảo vệ cơ quan vận động	80
Bài 21: Cơ quan hô hấp	84
Bài 22: Chăm sóc, bảo vệ cơ quan hô hấp	88
Bài 23: Cơ quan bài tiết nước tiểu	92
Bài 24: Chăm sóc, bảo vệ cơ quan bài tiết nước tiểu	96
Bài 25: Ôn tập chủ đề Con người và sức khỏe	100

Chủ đề: TRÁI ĐẤT VÀ BẦU TRỜI 103

Bài 26: Các mùa trong năm	104
Bài 27: Một số hiện tượng thiên tai	110
Bài 28: Phòng tránh rủi ro thiên tai	114
Bài 29: Ôn tập chủ đề Trái Đất và bầu trời	118

Bảng tra cứu thuật ngữ	122
------------------------------	-----

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Yêu cầu cần đạt:

Về phẩm chất chủ yếu, năng lực chung và năng lực đặc thù.

Hoạt động khởi động:

Câu hỏi, tình huống gợi mở,... để vào bài.

Hoạt động hình thành, phát triển năng lực nhận thức và tìm hiểu:

Quan sát, mô tả, so sánh, phân loại,... một số sự vật, hiện tượng tự nhiên và xã hội xung quanh.

Hoạt động hình thành, phát triển năng lực vận dụng kiến thức và kỹ năng:

Liên hệ, giải thích và đưa ra cách giải quyết vấn đề phù hợp trong những tình huống thực tiễn có liên quan đến bài học.

Em cần biết:

Hệ thống lại nội dung và giá trị trọng tâm của bài học.

Từ khoá:

Một số từ trọng tâm của bài học.

Chân trời sáng tạo

CHỦ ĐỀ:

GIA ĐÌNH

Bài 1: Các thế hệ trong gia đình

Bài 2: Nghề nghiệp của người thân trong gia đình

Bài 3: Phòng tránh ngộ độc khi ở nhà

Bài 4: Giữ vệ sinh nhà ở

Bài 5: Ôn tập chủ đề Gia đình

Bài 1

Các thế hệ trong gia đình

Trong gia đình em, ai là người nhiều tuổi nhất? Ai là người ít tuổi nhất?

- Tìm hiểu về các thành viên trong gia đình hai thế hệ, ba thế hệ hoặc bốn thế hệ.
- Nêu và thể hiện được sự quan tâm, chăm sóc, yêu thương của bản thân với các thế hệ trong gia đình.

- Giới thiệu các thành viên trong gia đình bạn An theo thứ tự từ người nhiều tuổi đến người ít tuổi.

1

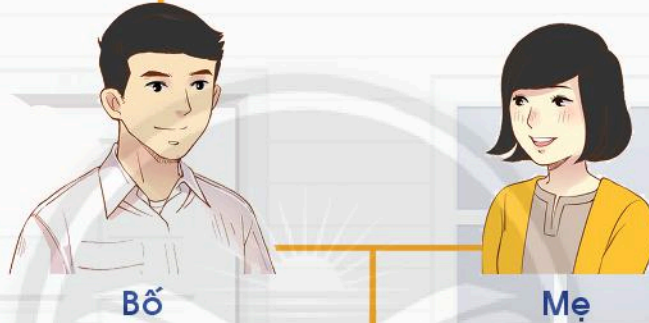

- Giới thiệu các thành viên trong gia đình bạn Hoà theo sơ đồ dưới đây. Gia đình bạn Hoà có mấy thế hệ cùng chung sống?

Thế hệ thứ nhất

Thế hệ thứ hai

Thế hệ thứ ba

2

- Gia đình em có mấy thế hệ cùng chung sống? Mỗi thế hệ có những ai?

Mỗi gia đình thường có các thế hệ ở những độ tuổi khác nhau, cùng chung sống. Có gia đình hai thế hệ, có gia đình ba thế hệ hoặc bốn thế hệ.

- Viết, vẽ hoặc dán tranh, ảnh vào sơ đồ các thế hệ trong gia đình em và chia sẻ với bạn.

Gia đình mình có hai thế hệ.

Gia đình mình còn có thêm ông bà nữa đấy!

3

- Những hành động nào sau đây thể hiện sự quan tâm, yêu thương giữa các thế hệ trong gia đình?

4

5

6

7

- Đóng vai thể hiện cách ứng xử của em trong các tình huống sau.
- Tại sao mọi người trong gia đình phải chia sẻ, dành thời gian quan tâm, chăm sóc và yêu thương nhau?

- Em cảm thấy như thế nào khi mọi người trong gia đình em chia sẻ, dành thời gian cho nhau?
- Em sẽ làm gì để thể hiện sự quan tâm, yêu thương với các thế hệ trong gia đình của mình?

Các thế hệ trong gia đình cùng quan tâm, chăm sóc và yêu thương nhau.

Chia sẻ
Thế hệ
Yêu thương

Bài 2

Nghề nghiệp của người thân trong gia đình

- Nêu được tên và ý nghĩa các công việc, nghề nghiệp của người thân trong gia đình.
- Thu thập thông tin về những công việc, nghề có thu nhập và công việc tình nguyện.
- Chia sẻ với các bạn, người thân về công việc, nghề nghiệp yêu thích.

Cùng hát một bài hát về nghề nghiệp.

- Bố và mẹ Lan làm nghề gì? Nói về ý nghĩa của nghề đó.

- Kể tên công việc, nghề nghiệp của những người trong các hình dưới đây.
- Nêu ý nghĩa của các công việc, nghề nghiệp đó.

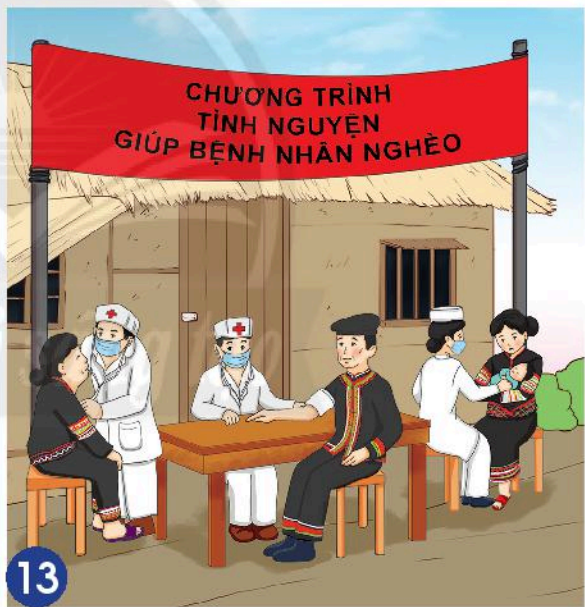
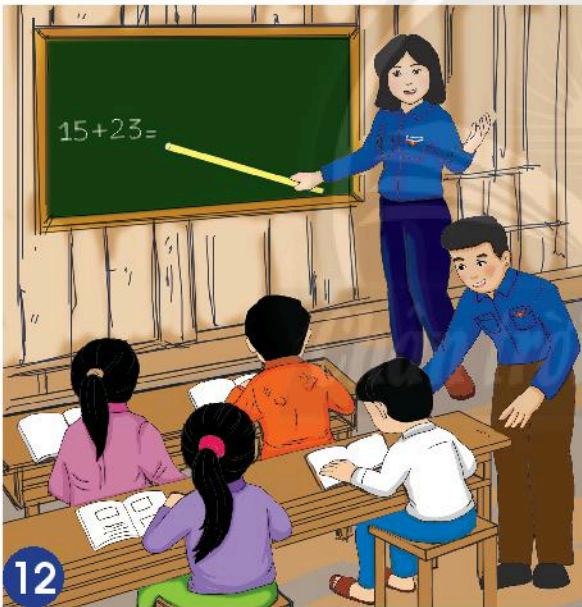
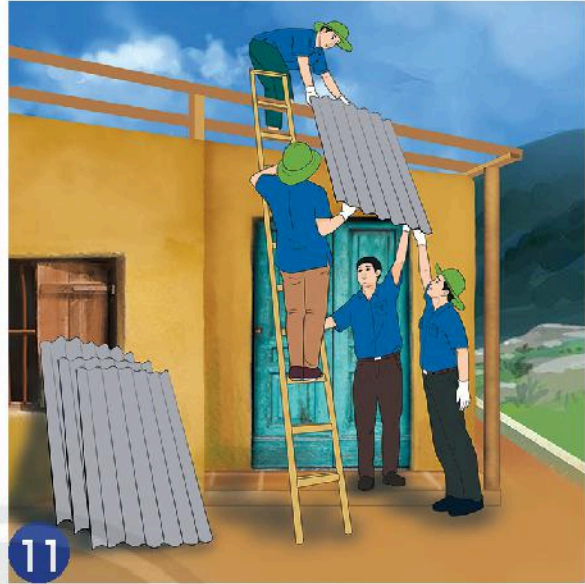
- Hỏi và trả lời về công việc, nghề nghiệp của những người lớn trong gia đình.

Mỗi công việc, nghề nghiệp
đều mang lại những lợi ích
cho gia đình và xã hội.

- Những người trong mỗi hình dưới đây đang làm gì? Công việc của họ có ý nghĩa như thế nào với mọi người xung quanh?

Những người làm công việc tình nguyện có nhận lương không nhỉ?

- Sưu tầm tranh, ảnh trên sách, báo,... về những công việc, nghề có thu nhập và những công việc tình nguyện.
- Chia sẻ với bạn về các công việc, nghề nghiệp đó.

Đây là các anh chị làm công việc tình nguyện ở viện dưỡng lão.

Các anh chị đó đã làm những công việc gì?

14

- Thực hành làm và chia sẻ về 'Cây nghề nghiệp mơ ước'.

Những công việc tình nguyện là những việc làm tự nguyện, không nhận lương để giúp đỡ mọi người xung quanh.

Nghề nghiệp
Thu nhập
Tình nguyện
Yêu thích

Bài 3

Phòng tránh ngộ độc khi ở nhà

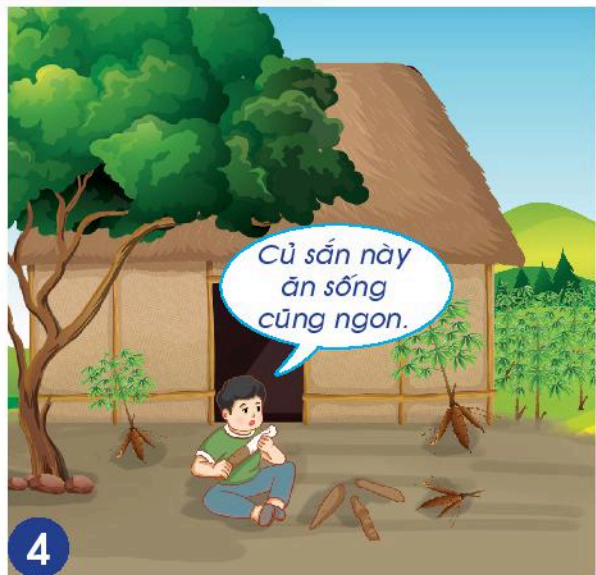

Kể tên các thức ăn, đồ uống thường được sử dụng trong gia đình em.

- Nêu được một số nguyên nhân có thể gây ra ngộ độc ở nhà.
- Nêu được những việc có thể làm để phòng tránh ngộ độc và xử lý tình huống khi bản thân hoặc người nhà bị ngộ độc.

• Điều gì có thể xảy ra với các bạn trong mỗi hình sau? Vì sao?

- Quan sát các hình dưới đây và kể lại câu chuyện của Nam.
- Vì sao Nam bị ngộ độc? Khi bị ngộ độc, Nam có biểu hiện như thế nào?

- Tìm hiểu trên sách, báo, tivi,... về những trường hợp bị ngộ độc qua đường ăn, uống khi ở nhà.
- Chia sẻ với bạn về nguyên nhân gây ngộ độc trong những trường hợp đó.

Một số nguyên nhân có thể dẫn tới ngộ độc khi ở nhà: ăn, uống không hợp vệ sinh; bảo quản thức ăn, đồ uống không đúng cách; cất giữ đồ dùng không cẩn thận,...

- Nêu tác dụng của những việc làm trong mỗi hình dưới đây. Chúng ta có thể làm gì để phòng tránh ngộ độc khi ở nhà?

- Những đồ dùng sau nên được để ở đâu trong nhà? Vì sao?

Nước tương

Nước uống

Thuốc trừ sâu

Dầu gội đầu

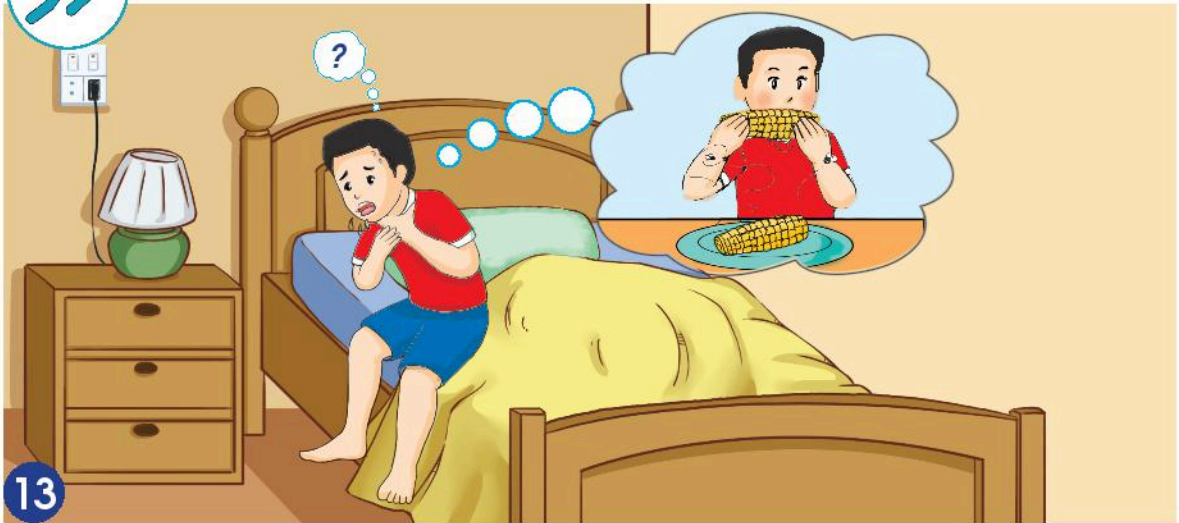
Kem đánh răng

Thuốc

- Đóng vai thể hiện cách ứng xử của em trong các tình huống sau:

- Gia đình em đã sắp xếp đồ dùng và bảo quản thức ăn, đồ uống như thế nào? Cần thay đổi gì để phòng tránh ngộ độc xảy ra? Vì sao?

Khi bị ngộ độc, cần báo ngay cho người lớn hoặc gọi điện thoại đến số 115.

**Bảo quản
Thức ăn**

Bài 4

Giữ vệ sinh nhà ở

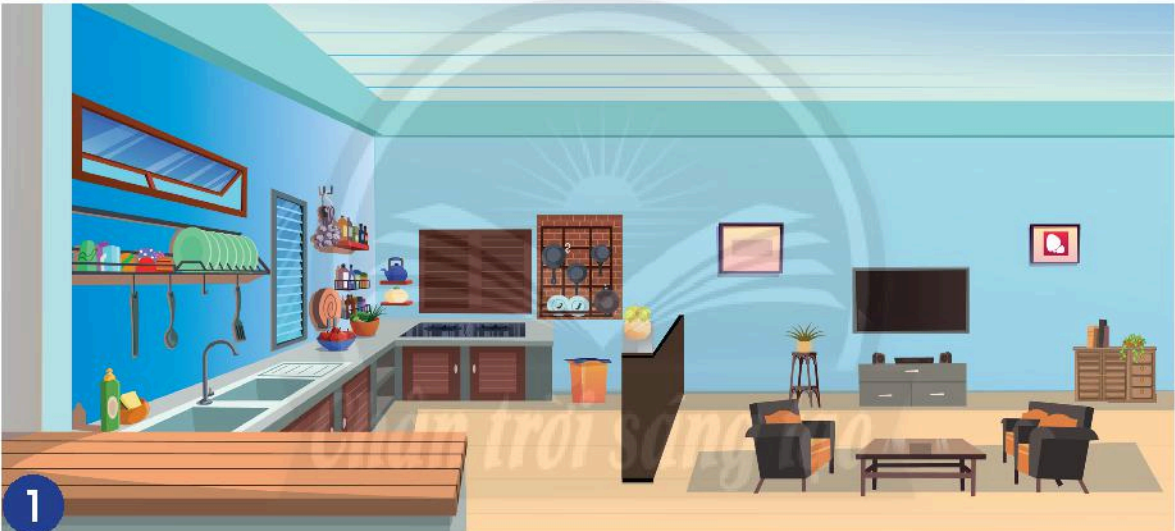
Em hiểu như thế nào về câu tục ngữ "Nhà sạch thì mát, bát sạch ngon cơm"?

- Giải thích được tại sao phải giữ sạch nhà ở.
- Làm được một số việc phù hợp để giữ sạch nhà ở.

- Em thích được ở trong ngôi nhà nào hơn? Vì sao?

• Điều gì xảy ra với bạn nhỏ trong mỗi hình sau? Vì sao?

• Chia sẻ về ích lợi của việc giữ sạch nhà ở.

5

Khi sống trong một ngôi nhà sạch, bạn cảm thấy thế nào?

Bạn đã làm gì để giữ nhà ở sạch sẽ?

Giữ vệ sinh nhà ở giúp ngôi nhà sạch sẽ và đảm bảo sức khỏe cho cả gia đình.

• Em đồng tình hay không đồng tình với mỗi việc làm sau? Vì sao?

• Chia sẻ về những đồ dùng cần chuẩn bị và cách thực hiện một trong các hoạt động sau:

Lau nhà

Quét nhà

Sắp xếp
góc học tập

Lau bếp

Lau, dọn
nhà vệ sinh

• Nhắc nhở các bạn cùng thực hiện khi ở nhà.

Lau, dọn nhà thường xuyên, sắp xếp đồ dùng cá nhân gọn gàng giúp nhà ở luôn sạch sẽ.

Nhà ở
Sạch sẽ

Bài 5

Ôn tập chủ đề Gia đình

1. Giới thiệu về gia đình của em

- Chuẩn bị một bức ảnh hoặc tranh vẽ về gia đình em.
- Giới thiệu các thế hệ và thành viên trong gia đình.
- Em và người thân đã làm gì để thể hiện sự quan tâm và yêu thương nhau?

2. Em đã thực hiện được việc làm nào dưới đây? Em thực hiện việc làm đó như thế nào?

3. Suy tầm tranh, ảnh các nghề nghiệp khác nhau và chia sẻ với bạn về một nghề mà em yêu thích.

Minh rất thích nghề đầu bếp vì...

TRANH, ẢNH VỀ NGHỀ NGHIỆP

7

Chân trời sáng tạo

4. Em sẽ làm gì trong tình huống sau? Vì sao?

8

CHỦ ĐỀ:

TRƯỜNG HỌC

Bài 6: Một số sự kiện ở trường em

Bài 7: Ngày Nhà giáo Việt Nam

Bài 8: An toàn và giữ vệ sinh khi tham gia các hoạt động ở trường

Bài 9: Ôn tập chủ đề Trường học

Bài 6

Một số sự kiện ở trường em

Nói về một điều em thích khi ở trường.

- Nêu được tên và một số hoạt động của những sự kiện thường được tổ chức ở trường.
- Nhận xét được sự tham gia của học sinh trong sự kiện đó và chia sẻ cảm nhận của bản thân.

- Nêu tên những sự kiện được tổ chức ở trường trong các hình sau. Có những hoạt động nào được tổ chức trong mỗi sự kiện đó?
- Các bạn học sinh đã tham gia những sự kiện đó như thế nào?

- Trường em đã tổ chức các sự kiện gì?
- Chia sẻ với bạn về một sự kiện ở trường mà em thích nhất.

Minh thích nhất ngày hội rước đèn Trung thu ở trường.

Minh cũng thế.

4

Bên cạnh các hoạt động học tập, nhà trường còn tổ chức một số sự kiện để học sinh được trải nghiệm, có thêm nhiều kiến thức và kỹ năng bổ ích.

Sự kiện
Trải nghiệm

Bài 7

Ngày Nhà giáo Việt Nam

Hát hoặc đọc bài thơ về thầy cô.

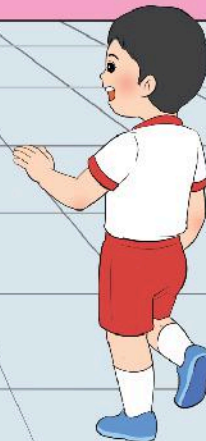
- Nêu được tên một số hoạt động và ý nghĩa của ngày Nhà giáo Việt Nam.
- Chia sẻ cảm nhận của bản thân về ngày Nhà giáo Việt Nam.
- Biết cách thể hiện lòng biết ơn thầy cô.
- Thực hiện giữ vệ sinh khi tham gia các hoạt động ở trường.

- Trường bạn An sắp có sự kiện gì?
- Sự kiện đó có ý nghĩa như thế nào?
- Mọi người đang làm gì để chuẩn bị cho sự kiện đó?

CHÀO MỪNG NGÀY NHÀ GIÁO VIỆT NAM 20-11

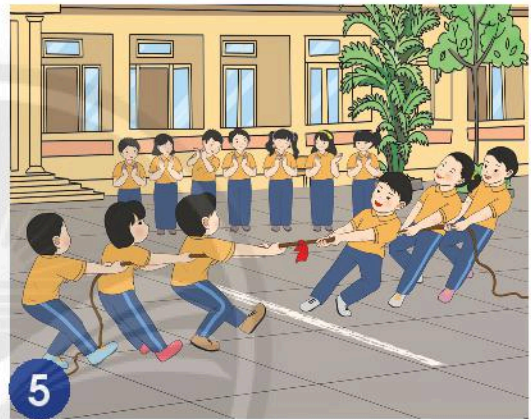
Chân trời sáng tạo

1

- Nêu những hoạt động mà An và các bạn tham gia để chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam.
- Các bạn đã tham gia những hoạt động đó như thế nào?

- Sau khi tham gia các hoạt động chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam, An và các bạn đã làm gì?

- Kể những hoạt động em đã tham gia để chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam.
- Em thích nhất hoạt động nào? Vì sao?

Chúng em tích cực tham gia các hoạt động học tập, văn nghệ, thể thao,... để chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam.

• Hãy giúp bạn An trả lời trong tình huống sau:

Chân trời sáng tạo

• Chia sẻ với bạn về thầy, cô giáo của em.

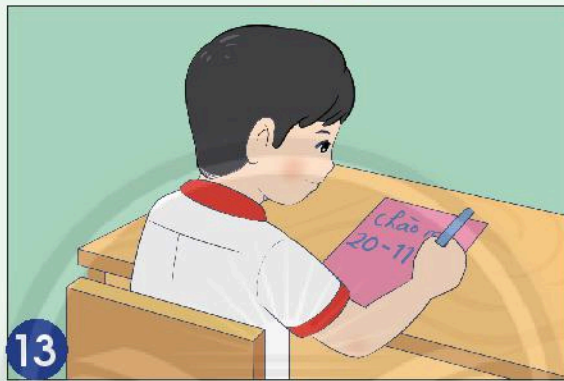
Đây là cô giáo lớp 1 của mình.

Bạn nhớ nhất điều gì về cô?

10

- Thực hành làm thiệp chúc mừng thầy, cô giáo nhân ngày Nhà giáo Việt Nam.

- Quan sát lớp học khi thực hành và cùng các bạn giữ vệ sinh.

Công cha, nghĩa mẹ, ơn thầy,
Ngày sau khôn lớn ơn dày biển sâu.
(Ca dao)

Biết ơn
Ngày Nhà giáo Việt Nam

Bài 8

An toàn và giữ vệ sinh khi tham gia các hoạt động ở trường

Trò chơi: Đoán tên hoạt động ở trường.

- Nêu được một số tình huống nguy hiểm, rủi ro có thể xảy ra và cách phòng tránh khi tham gia các hoạt động ở trường học.
- Giữ vệ sinh khi tham gia các hoạt động ở trường.

- Kể lại câu chuyện theo các hình sau.
- Em học được điều gì từ câu chuyện đó?

1 Lớp Nam thực hành chăm sóc cây ở vườn trường.

2 Tú và Tuấn ném đá trêu đùa nhau.

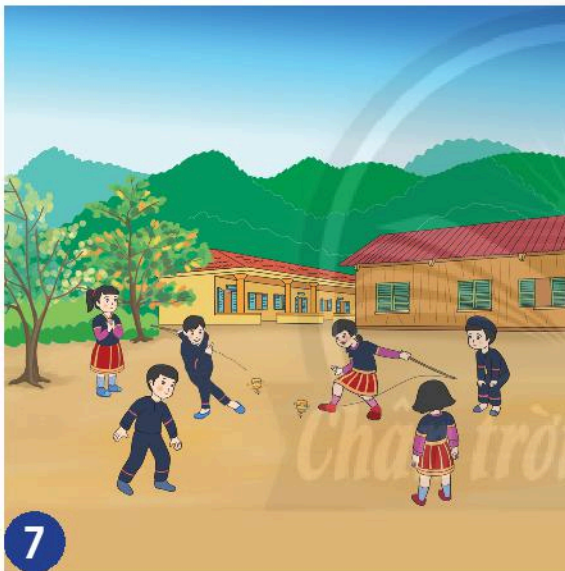
3 Cô giáo nhắc nhở hai bạn.

4 Các bạn dọn dẹp vệ sinh, cất dụng cụ lao động gọn gàng.

• Điều gì có thể xảy ra với các bạn trong mỗi hình sau?

- Ở trường, em và các bạn thường tham gia những hoạt động nào?
- Kể một số tình huống nguy hiểm, rủi ro mà em biết hoặc chứng kiến.

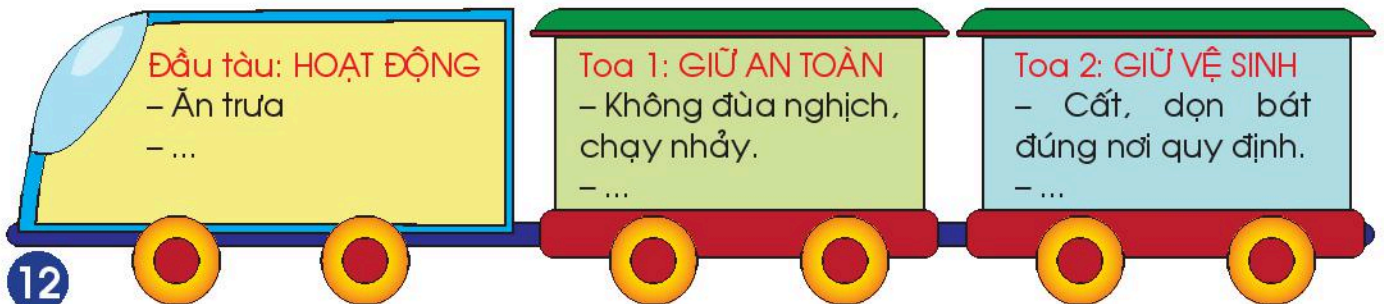
Nếu không cẩn thận, em có thể gặp nguy hiểm, rủi ro khi tham gia các hoạt động học tập, vui chơi, lao động,... ở trường.

- Nêu hoạt động của các bạn trong mỗi hình sau.
- Các bạn đã làm gì để đảm bảo an toàn và giữ vệ sinh khi tham gia các hoạt động đó?

- Cùng các bạn hoàn thiện "Đoàn tàu hành động" để giữ an toàn và vệ sinh khi tham gia các hoạt động ở trường.

• Em sẽ làm gì trong các tình huống sau?

• Em làm "Tuyên truyền viên nhí".

Chúng mình không đùa nghịch khi tập thể dục và cùng giữ sân trường sạch, đẹp nhé!

Em cần sử dụng cẩn thận, đúng cách các đồ dùng học tập, dụng cụ lao động và giữ vệ sinh trường, lớp sạch sẽ để trường học luôn đẹp và an toàn.

**Nguy hiểm
Phòng tránh
Rủi ro**

• Thực hành vệ sinh sân trường.

Chúng mình cần...

18

Các bạn chú ý đảm bảo an toàn khi làm vệ sinh nhé. Vị trí của tổ 1 là...

19

20

Chúng ta cùng khen tổ 2.

Tổ 2 đã thu dọn hết rác ở khu vực bồn hoa ạ!

21

Em cùng các bạn tham gia thực hiện vệ sinh trường, lớp, chăm sóc cây xanh để trường học luôn sạch, đẹp.

Giữ vệ sinh

Bài
9

Ôn tập chủ đề Trường học

1. Trưng bày và giới thiệu thiệp chúc mừng thầy, cô giáo.

2. Cùng bạn đặt tên cho hình sau. Giải thích vì sao nhóm em chọn tên đó.

3. Em sẽ làm gì trong mỗi tình huống sau? Vì sao?

4. Hoàn thành sơ đồ theo gợi ý sau và chia sẻ với bạn.

CHỦ ĐỀ:

CỘNG ĐỒNG ĐỊA PHƯƠNG

Bài 10: Đường giao thông

Bài 11: Tham gia giao thông an toàn

Bài 12: Hoạt động mua bán hàng hoá

Bài 13: Ôn tập chủ đề Cộng đồng địa phương

Đố bạn:

Cũng là có cánh
Bay lượn trên trời
Đón đưa mọi người
Đi khắp muôn nơi.
(Là cái gì?)

- Kể được tên các loại đường giao thông.
- Nêu được một số phương tiện giao thông và những tiện ích của chúng.

Nghỉ hè, mẹ cho An về quê chơi. Em hãy quan sát hình và cho biết:

- An đã đi trên những loại đường giao thông nào?
- Kể tên những phương tiện giao thông mà An đã tham gia.

- Các phương tiện giao thông dưới đây tương ứng với loại đường giao thông nào?

Đường bộ

Đường sắt

Đường thủy

Đường hàng không

- Chia sẻ với các bạn về các loại đường giao thông và phương tiện giao thông mà em đã tham gia.

Chân trời sáng tạo

Bạn thích đi phương tiện giao thông nào? Vì sao?

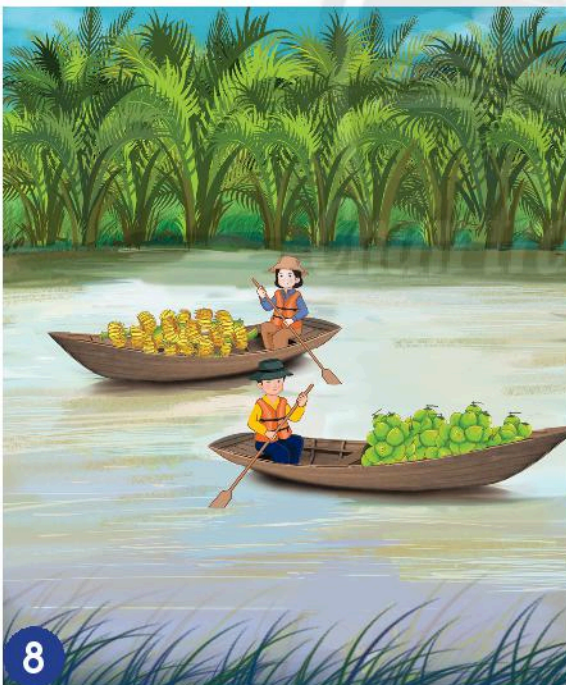
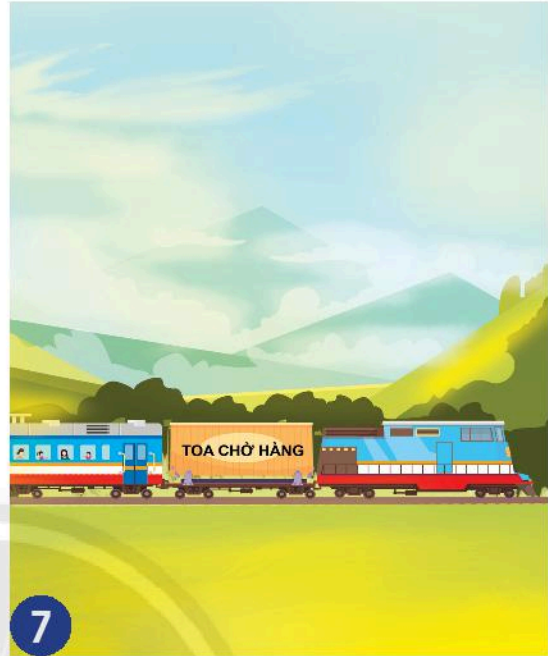
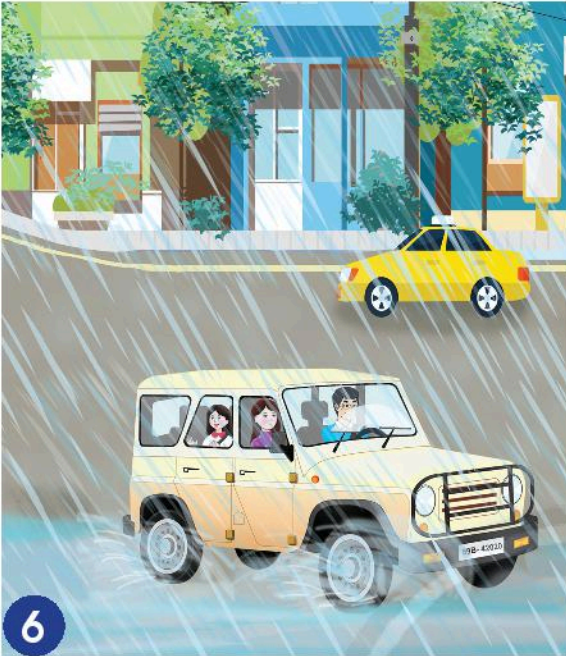

Có các loại đường giao thông: đường bộ, đường sắt, đường thủy và đường hàng không.

5

• Các phương tiện giao thông dưới đây mang lại tiện ích gì?

• Gia đình em thường sử dụng các phương tiện giao thông nào? Chia sẻ với bạn về tiện ích của các phương tiện giao thông đó.

• Trò chơi: Du lịch vòng quanh đất nước Việt Nam.

10

Cột cờ Lũng Cú
(Hà Giang)

11

Vịnh Hạ Long
(Quảng Ninh)

12

Hồ Gươm
(Hà Nội)

13

Đại Nội
(Huế)

14

Cầu Rồng
(Đà Nẵng)

15

Chợ nổi Cái Răng
(Cần Thơ)

Mình muốn
đến Hà Giang.

Bạn sẽ đi bằng
phương tiện giao thông gì?

Các phương tiện giao thông
giúp chúng ta di chuyển và
chuyên chở hàng hoá thuận lợi.

Đường giao thông
Phương tiện giao thông
Tiện ích

Bài
11

Tham gia giao thông an toàn

- Phân biệt được một số loại biển báo giao thông.
- Giải thích được sự cần thiết phải tuân theo quy định của các biển báo giao thông.
- Thực hiện quy định khi đi trên một số phương tiện giao thông.

Kể tên một số biển báo giao thông mà em biết.

- Nêu tên và ý nghĩa của các biển báo giao thông sau.
- Nêu màu sắc, hình dạng của từng biển báo giao thông đó.

Biển báo chỉ dẫn

Cầu vượt qua đường cho người đi bộ

Bến xe buýt

Đường người đi bộ sang ngang

Biển báo cấm

Cấm đi ngược chiều

Cấm rẽ trái

Cấm mô tô

Biển báo nguy hiểm

Giao nhau với đường sắt có rào chắn

Công trường

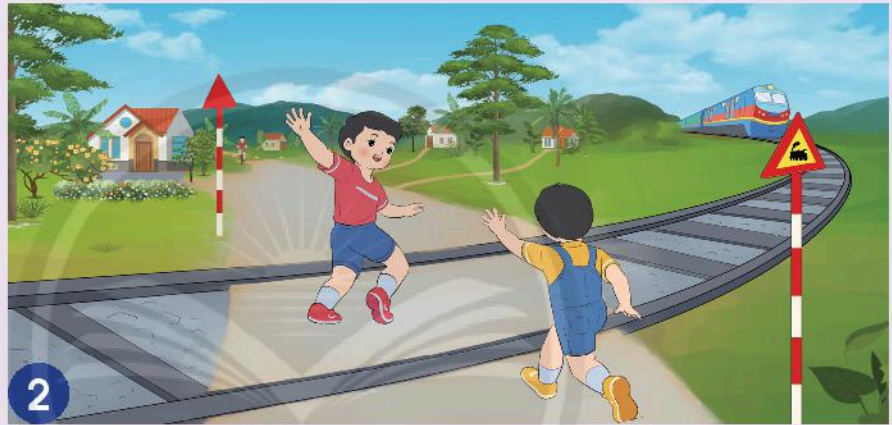
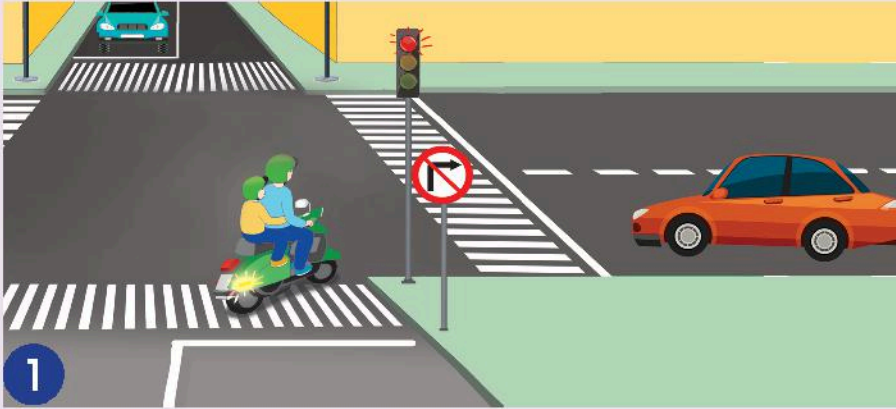
Trẻ em

- Trò chơi: Phân loại biển báo giao thông.

- Điều gì có thể xảy ra với những người trong hình?
- Vì sao chúng ta phải tuân theo quy định của các biển báo giao thông?

- Thực hành tuân theo quy định của biển báo giao thông.

Tuân theo quy định của các biển báo giao thông sẽ đảm bảo an toàn cho bản thân và mọi người khi tham gia giao thông.

- Em đồng tình hay không đồng tình với hành động của các bạn trong mỗi hình sau? Vì sao?
- Khi đi trên các phương tiện giao thông đó, em cần chấp hành những quy định gì?

- Thực hành và chia sẻ với các bạn về việc đội mũ bảo hiểm và mặc áo phao đúng cách.

9a

Đội mũ để vành dưới mũ song song với chân mày.

9b

Chỉnh dây quai mũ bên sát phía dưới tai.

9c

Cài khoá và chỉnh dây quai mũ để đặt vừa hai ngón tay.

10a

Mặc áo phao vào người.

10b

Cắm hai đầu khoá và khoá lại.

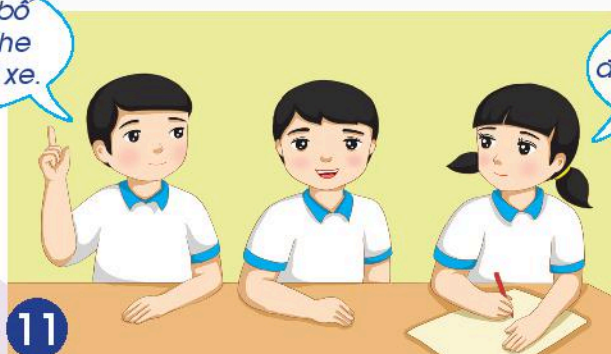
10c

Chỉnh lại dây cho vừa thân người.

- Em tập làm tuyên truyền viên an toàn giao thông.

Mình sẽ nói với bố không được nghe điện thoại khi lái xe.

11

Mình sẽ vẽ tranh để nhắc nhở mọi người cùng thực hiện.

Chấp hành đúng quy định khi tham gia giao thông là trách nhiệm của tất cả mọi người.

An toàn
Biển báo giao thông

Hoạt động mua bán hàng hoá

Gia đình em thường mua các đồ dùng ở đâu?

- Kể được tên một số hàng hoá cần thiết cho cuộc sống hàng ngày.
- Nêu được cách mua, bán hàng hoá trong cửa hàng, chợ, siêu thị hoặc trung tâm thương mại.
- Nêu được sự cần thiết phải lựa chọn hàng hoá phù hợp về giá cả và chất lượng.

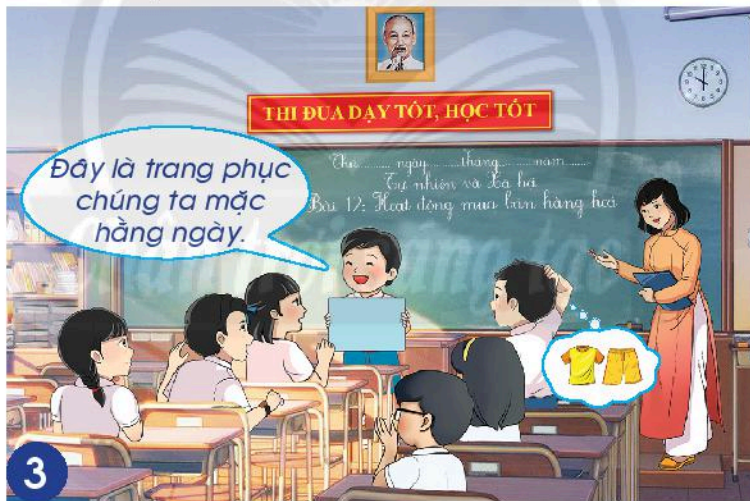

- An và mẹ cần mua những hàng hoá nào?
- Những hàng hoá đó cần thiết với cuộc sống hằng ngày như thế nào?

- Trò chơi: Đố bạn.

- Chia sẻ với bạn về các loại hàng hoá mà gia đình em thường mua để sử dụng hằng ngày.

Lương thực, thực phẩm, quần áo,... là những mặt hàng cần thiết phục vụ cho nhu cầu hằng ngày của con người.

- Nói với bạn về nội dung các hình sau.
- Mua, bán hàng hoá trong chợ và siêu thị có gì khác nhau?

- Em thích mua hàng hoá ở chợ hay siêu thị hơn? Vì sao?

- Khi mua hàng hoá trong chợ và siêu thị, em cần lưu ý điều gì?
- Vì sao phải lựa chọn hàng hoá trước khi mua?

- Đóng vai thể hiện cách ứng xử của em trong tình huống sau:

Khi mua, bán hàng hoá, cần lưu ý quan sát đặc điểm bên ngoài và đọc thông tin ghi trên sản phẩm.

- Gia đình em thường mua, bán hàng hoá ở đâu?
- Chia sẻ về hoạt động mua, bán hàng hoá ở những nơi đó.

- Em sẽ trả lời như thế nào trong mỗi tình huống sau?

- Đóng vai thể hiện việc mua, bán hàng hoá trong các tình huống sau:
 - Mua đồ dùng học tập.
 - Mua quà tặng sinh nhật bạn.

- Em học được điều gì sau khi tham gia hoạt động đóng vai?

Nên chọn mua những hàng hoá cần thiết và phù hợp về giá cả, chất lượng để tiết kiệm tiền của.

Chất lượng
Giá cả
Hàng hoá

Bạn có biết?

Ở một số vùng của nước ta, có những chợ chỉ họp vào một số ngày nhất định, gọi là **chợ phiên**.

Chợ phiên là một trong những nét đặc sắc của văn hoá Việt Nam. Ở chợ phiên, không chỉ diễn ra các hoạt động mua bán hàng hoá mà còn là nơi gặp gỡ, vui chơi, sinh hoạt văn hoá của người dân trong cộng đồng.

Chợ phiên ở các tỉnh miền núi phía Bắc được nhiều người biết đến bởi những nét văn hoá độc đáo và lâu đời. Các giá trị đó vẫn còn được lưu giữ cho đến ngày nay.

Đến với chợ phiên, người bán tự chọn cho mình một chỗ ngồi tại chợ rồi bày hàng ra bán. Hàng hoá đơn giản là vài nải chuối, mớ rau, con gà, con dao, cái rổ,... do nhà tự trồng, tự nuôi, tự làm.

Khung cảnh chợ phiên diễn ra thật nhộn nhịp và thân thiện. Người mua, người bán nói cười vui vẻ. Những phiên chợ vùng cao luôn ấm áp và cuốn hút với mọi người.

**Bài
13**

Ôn tập chủ đề Cộng đồng địa phương

1. Trò chơi: Lựa chọn các hàng hoá sau đây và xếp vào quầy hàng phù hợp.

Quầy hàng
thực phẩm

Quầy hàng
văn phòng phẩm

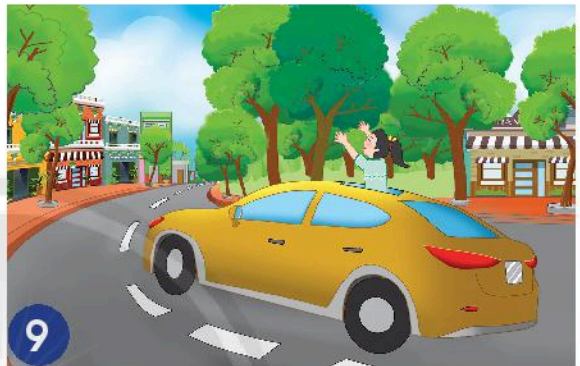

2. Hai anh em Tú cùng mẹ đi siêu thị. Đến quầy bánh kẹo, em trai Tú đòi bóc kẹo ăn. Nếu em là Tú, em sẽ làm gì khi đó? Vì sao?

3. Những hàng hoá nào sau đây không nên chọn mua? Vì sao?

4. Em sẽ khuyên điều gì cho các bạn trong mỗi hình sau? Vì sao?

5. Sưu tầm tranh, ảnh về phương tiện giao thông và chia sẻ tiện ích của các phương tiện giao thông đó.

CHỦ ĐỀ:

THỰC VẬT VÀ ĐỘNG VẬT

Bài 14: Thực vật sống ở đâu?

Bài 15: Động vật sống ở đâu?

Bài 16: Bảo vệ môi trường sống của thực vật và động vật

Bài 17: Thực hành tìm hiểu môi trường sống của thực vật và động vật

Bài 18: Ôn tập chủ đề Thực vật và động vật

Bài 14

Thực vật sống ở đâu?

- Đặt và trả lời câu hỏi về nơi sống của thực vật.
- Nêu được tên và nơi sống của một số thực vật xung quanh.
- Phân loại được thực vật theo môi trường sống.

Kể tên một số cây mà em biết.

Chúng sống ở đâu?

- Hỏi – đáp về tên, nơi sống của những cây trong các hình sau:

4

5

6

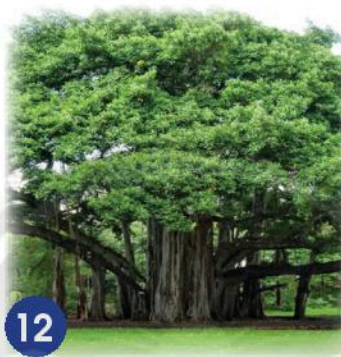
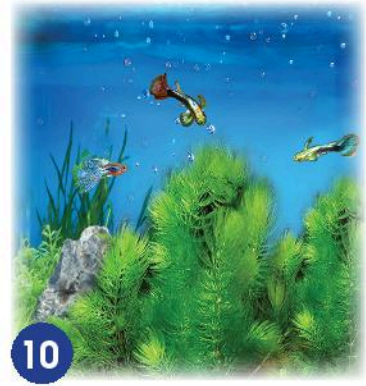
- Trò chơi:
"Tôi sống ở đâu?".

Thực vật có thể sống ở nhiều nơi trên Trái Đất.

- Quan sát hình và sắp xếp các cây sau vào nhóm môi trường sống phù hợp.

Thực vật

Sống trên cạn

Sống dưới nước

- **Đố bạn:** Những cây nào sống trên cạn nhưng không mọc trên mặt đất?

14

- Nếu là Nam, em sẽ nói gì với An trong tình huống sau? Vì sao?

15

- Suy tầm và trưng bày tranh, ảnh về các loài cây.

16

1

Các bạn hãy vẽ hoặc sưu tầm tranh, ảnh về các loài cây.

2

Sắp xếp tranh, ảnh đó theo nhóm sống trên cạn và dưới nước.

3

Tham quan và chia sẻ cùng bạn.

Mỗi loài thực vật phù hợp với môi trường sống riêng. Có loài thực vật sống trên cạn, có loài sống dưới nước.

**Môi trường sống
Thực vật**

Bài 15

Động vật sống ở đâu?

Kể tên những con vật xung quanh nơi em ở, chúng sống ở đâu?

- Đặt và trả lời câu hỏi về nơi sống của động vật.
- Nêu được tên và nơi sống của một số động vật xung quanh.
- Phân loại được động vật theo môi trường sống.

- Hỏi – đáp về tên và nơi sống của các con vật dưới đây.

- Trò chơi: Thử tài tinh mắt.
Quan sát hình dưới đây và hoàn thành bảng theo gợi ý sau:

Tên các con vật	Nơi sống

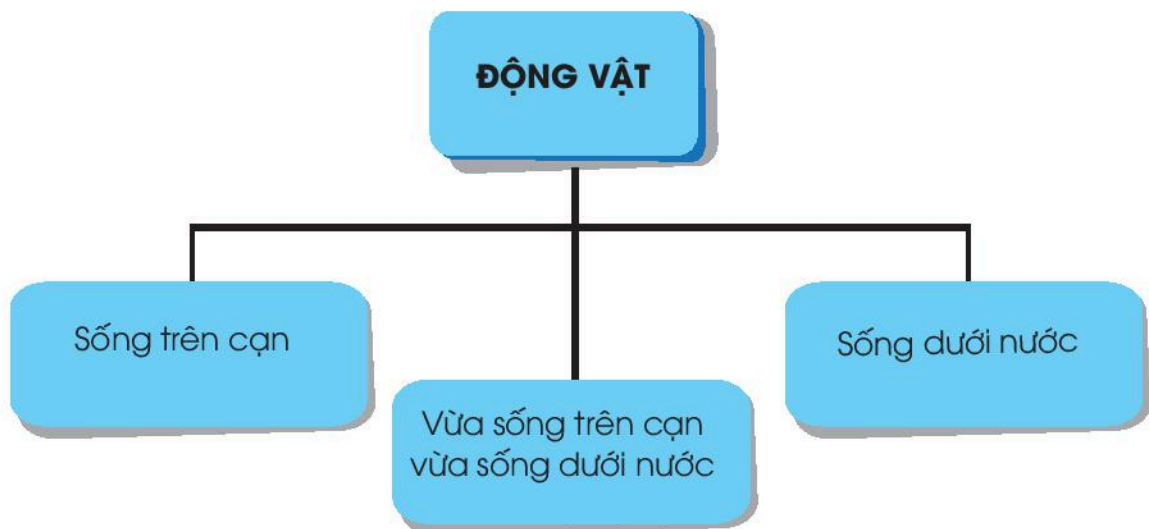
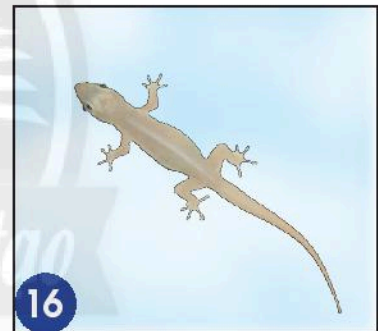
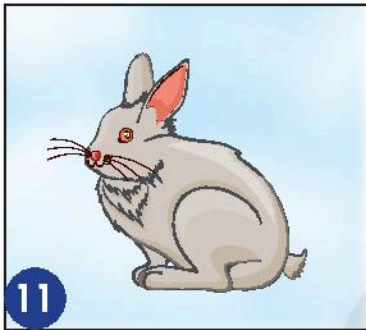
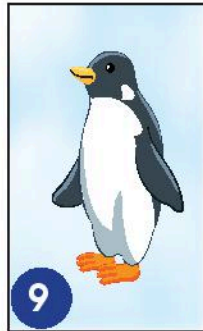
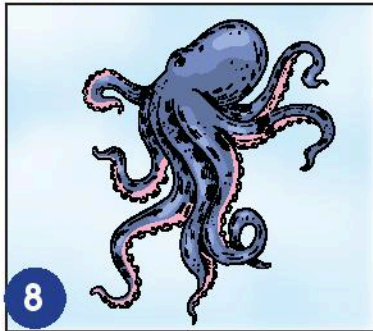
Bạn tìm được
bao nhiêu con vật
trong hình trên?

Xung quanh chúng ta có các loài động vật khác nhau.
Chúng có thể sống ở nhiều nơi trên Trái Đất.

• Xếp hình các con vật dưới đây vào sơ đồ cho phù hợp.

- Em khuyên Nam điều gì trong tình huống sau?

17

- Sưu tầm hoặc vẽ tranh về động vật.
- Hoàn thành sơ đồ tranh về động vật và trưng bày sản phẩm trước lớp.

TRANH VỀ ĐỘNG VẬT

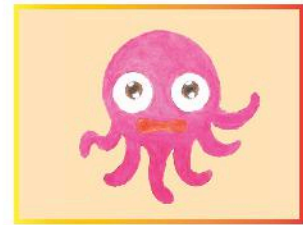
Sống trên cạn

Vừa sống trên cạn
vừa sống dưới nước

Sống dưới nước

Mỗi động vật phù hợp với môi trường sống khác nhau. Có động vật sống trên cạn, có động vật sống dưới nước, có động vật vừa sống trên cạn vừa sống dưới nước.

Động vật
Môi trường sống

Bài 16

Bảo vệ môi trường sống của thực vật và động vật

Cùng hát một bài hát về cây xanh hoặc con vật.

- Thu thập được thông tin về một số việc làm của con người có thể làm thay đổi môi trường sống của thực vật và động vật.
- Chia sẻ với mọi người cùng bảo vệ môi trường sống của thực vật và động vật.

- Người trong hình đang làm gì?
- Việc làm của người này ảnh hưởng như thế nào đến nơi sống của động vật? Vì sao?

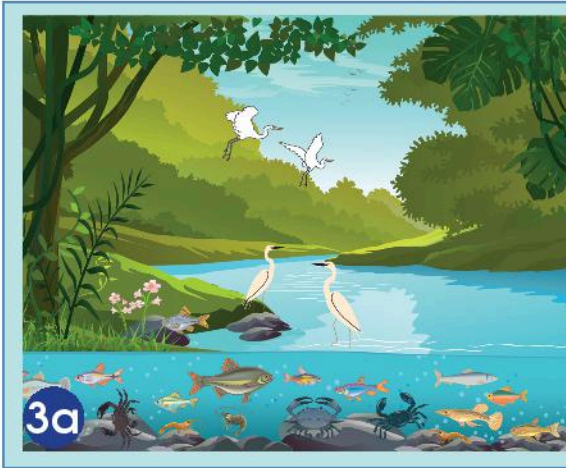

1

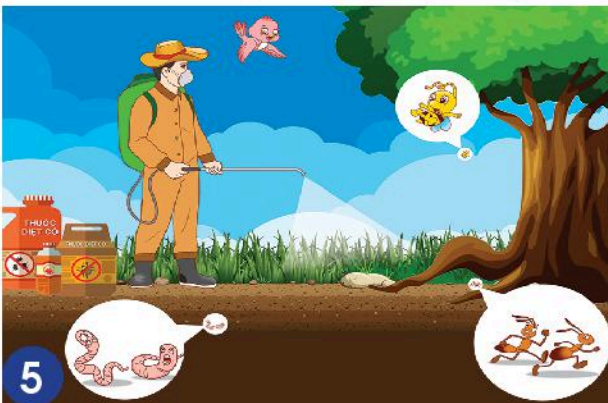
2

- Môi trường sống của thực vật và động vật trong các hình sau có sự thay đổi như thế nào?
- Nguyên nhân nào dẫn tới điều đó?

- Hãy tưởng tượng cuộc nói chuyện giữa các loài thực vật và động vật trong hình sau.
- Đóng vai thể hiện cuộc nói chuyện đó.

Phá rừng, xả khí thải và vứt rác bừa bãi sẽ gây hại cho môi trường sống của thực vật và động vật.

- Nêu việc làm của những người trong các hình sau. Việc làm đó mang lại ích lợi gì?

- Sưu tầm tranh, ảnh hoặc thông tin trên sách, báo,... về những câu chuyện, việc làm của con người làm thay đổi môi trường sống của thực vật và động vật.
- Chia sẻ với bạn về những thông tin đó và bày tỏ suy nghĩ, cảm xúc của em.

- Vẽ tranh hoặc viết về những việc em có thể làm để bảo vệ môi trường sống của thực vật và động vật.
- Giới thiệu với các bạn và tuyên truyền cho mọi người xung quanh cùng thực hiện.

10

11

Bảo vệ môi trường sống của thực vật và động vật là trách nhiệm của mọi người.

Bảo vệ môi trường
Chất thải
Khí thải

Bài 17

Thực hành tìm hiểu môi trường sống của thực vật và động vật

Kể tên một số cây và con vật có ở nơi em sống.

- Tìm hiểu một số thực vật và động vật có ở xung quanh và mô tả môi trường sống của chúng.
- Có ý thức bảo vệ môi trường sống của thực vật và động vật.

• Em cần chuẩn bị những gì để quan sát, tìm hiểu môi trường sống của thực vật và động vật?

1

2

PHIẾU QUAN SÁT

Nội dung quan sát	Tên	Nơi sống	Đặc điểm môi trường sống
Thực vật	Cây lục bình	Dưới hồ	Có nhiều nước
Động vật			

- Cùng quan sát, tìm hiểu môi trường sống của một số thực vật, động vật quanh em.

- Báo cáo và chia sẻ về kết quả quan sát.

- Chia sẻ với bạn những điều em thích sau khi quan sát môi trường sống của một số thực vật và động vật xung quanh.
- Em sẽ làm gì để bảo vệ môi trường sống của thực vật và động vật?

Bạn sẽ làm gì để bảo vệ môi trường sống của động vật?

Mình sẽ nhắc các bạn bỏ rác vào thùng để trong hồ không có rác nữa.

5

Xung quanh nơi em ở có nhiều loài thực vật và động vật khác nhau. Chúng ta hãy cùng chung tay bảo vệ môi trường sống của các loài thực vật và động vật.

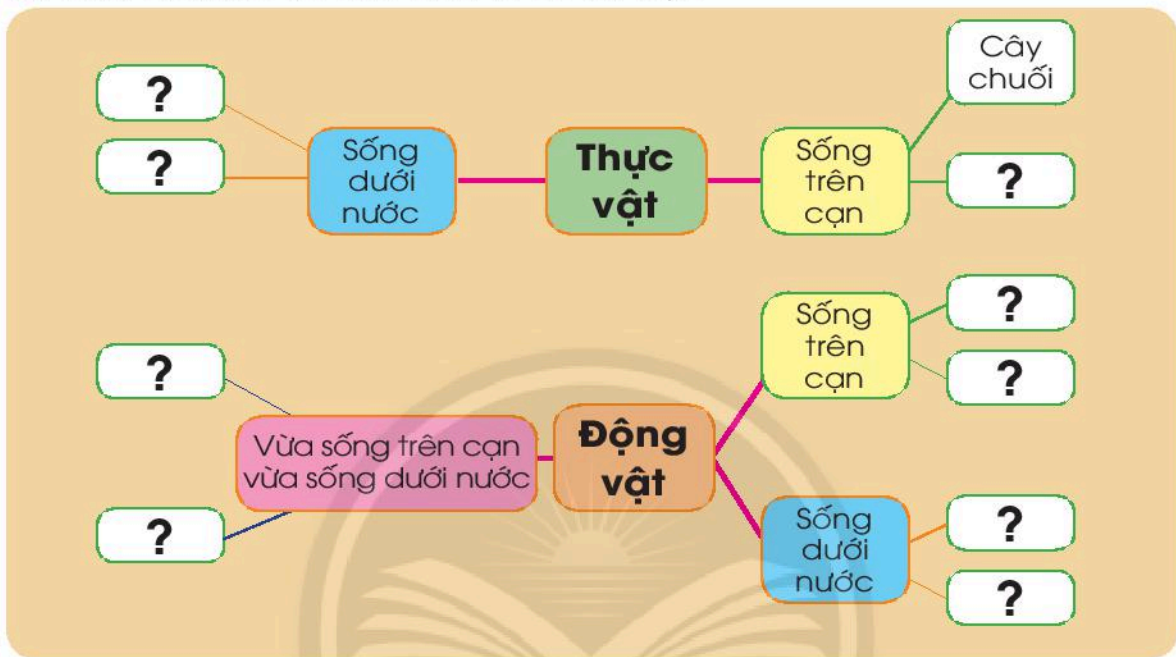

Phiếu quan sát

Bài 18

Ôn tập chủ đề Thực vật và động vật

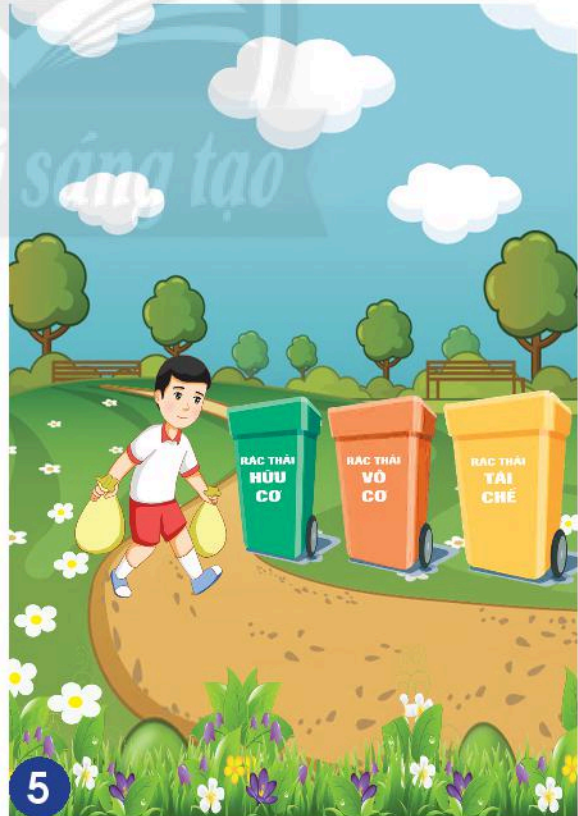
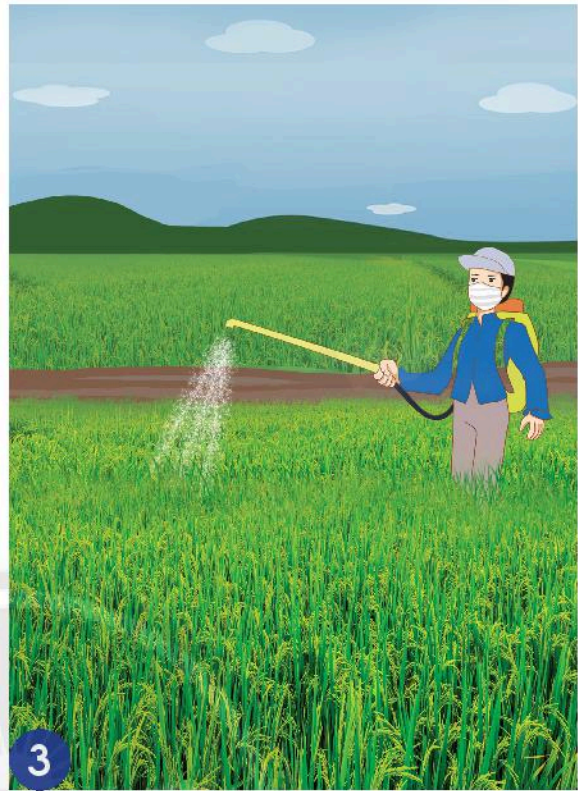
1. Hoàn thành sơ đồ sau và chia sẻ với bạn.

2. • Em suy nghĩ như thế nào khi nhìn thấy hình ảnh sau?
 • Cùng bạn viết ra những việc cần làm để bảo vệ môi trường sống của động vật và thực vật.

3. Em đồng tình hay không đồng tình với mỗi hành động sau? Vì sao?

CHỦ ĐỀ:

CON NGƯỜI VÀ SỨC KHOẺ

Bài 19: Cơ quan vận động

Bài 20: Chăm sóc, bảo vệ cơ quan vận động

Bài 21: Cơ quan hô hấp

Bài 22: Chăm sóc, bảo vệ cơ quan hô hấp

Bài 23: Cơ quan bài tiết nước tiểu

Bài 24: Chăm sóc, bảo vệ cơ quan bài tiết nước tiểu

Bài 25: Ôn tập chủ đề Con người và sức khỏe

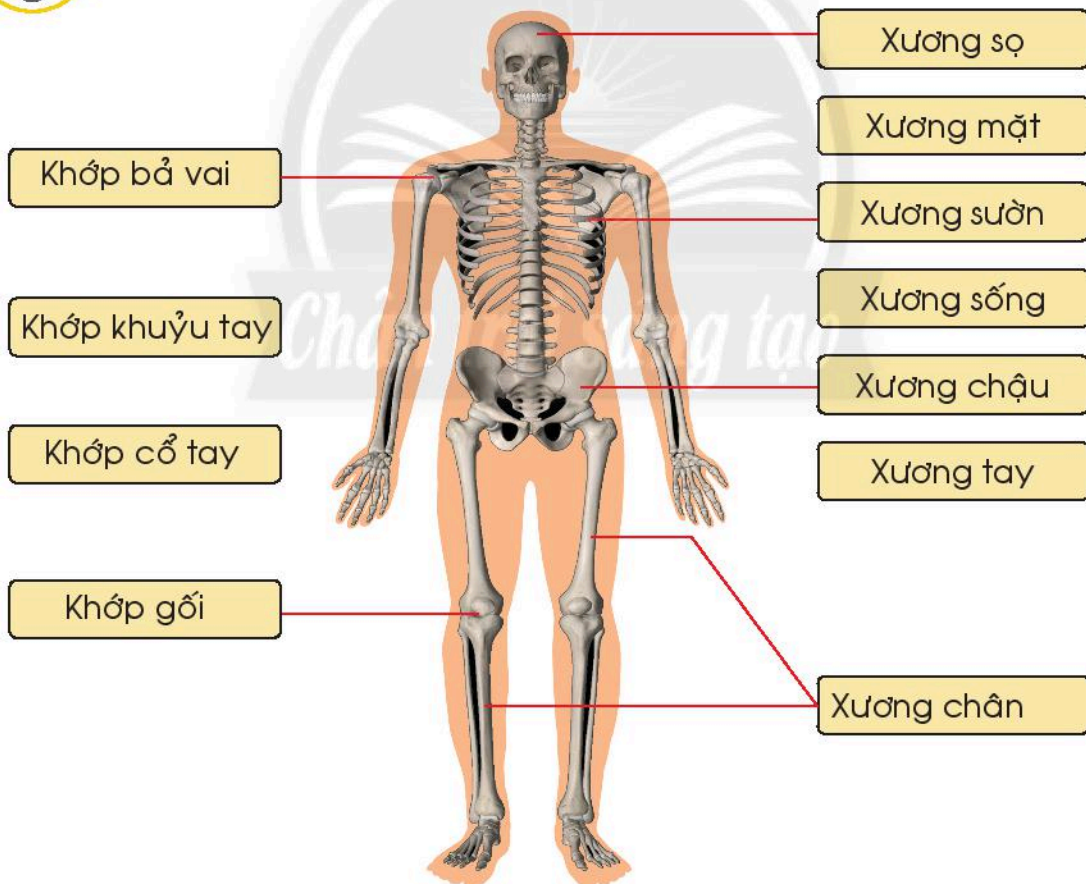
Cùng bạn vận động theo nhạc.

Nhờ có các cơ quan nào mà tay và chân chúng ta có thể cử động và múa được?

- Chỉ và nói được tên các bộ phận chính của cơ quan vận động trên sơ đồ, tranh ảnh.
- Nhận biết được chức năng của cơ quan vận động ở mức độ đơn giản ban đầu qua hoạt động hằng ngày của bản thân.

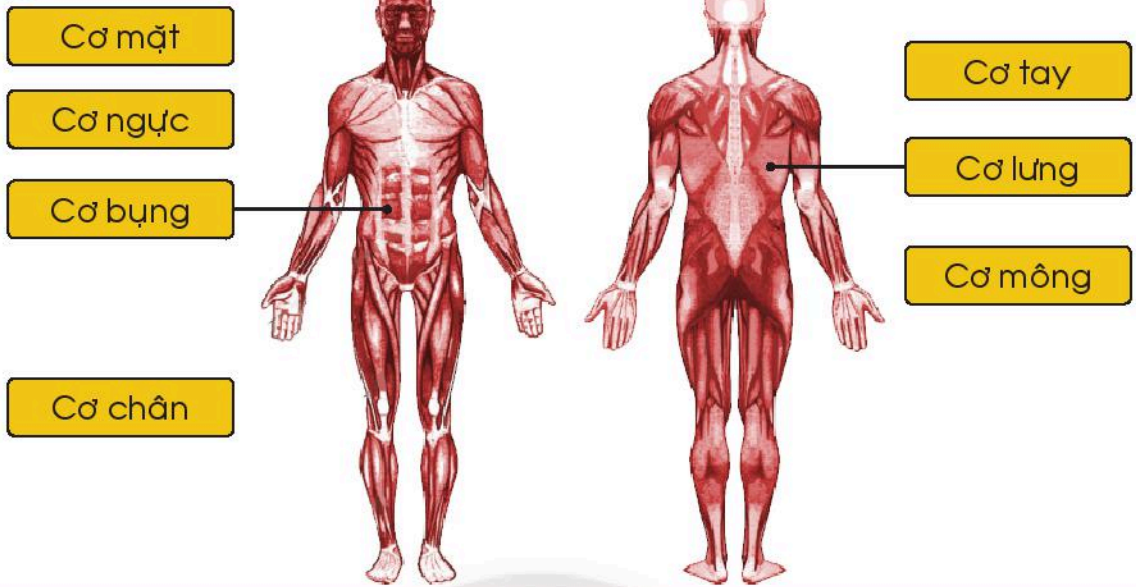

- Chỉ trên hình và nói tên các xương, khớp xương của cơ thể.

- Chỉ trên hình và nói tên một số cơ của cơ thể.

2

Hệ cơ

- Trò chơi:** Hiểu ý đồng đội.
 - Một bạn trong đội sẽ bốc thăm mảnh giấy có ghi tên cơ hoặc xương.
 - Dùng hành động mô tả để các bạn còn lại trong đội đoán được tên của cơ hoặc xương đã ghi trong mảnh giấy.

Cơ quan vận động gồm bộ xương và hệ cơ, giữa các xương là khớp xương.

- Nam và các bạn đang làm gì? Nêu một số xương và cơ giúp các bạn thực hiện những hoạt động đó.

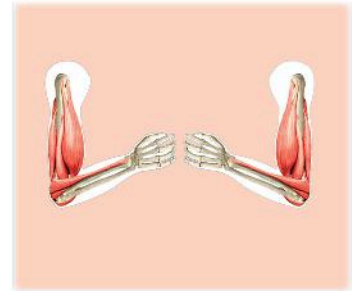

- Hãy nắm chặt bàn tay và cử động cơ, duỗi tay. Em thấy bắp tay của mình có sự thay đổi như thế nào? Cơ, xương và khớp xương nào giúp em co, duỗi tay?

- Mỉm cười và bắt tay với bạn ngồi cạnh. Nếu xương và cơ không phối hợp hoạt động thì em có thể thực hiện các việc làm đó không? Vì sao?

6

- Thực hành:
 - Đứng lên và ngồi xuống bình thường.
 - Đứng lên và ngồi xuống mà không gập chân.
- Chân, tay em sẽ cử động như thế nào nếu không có các khớp khuỷu tay và khớp đầu gối?

7a

7b

Cơ thể chúng ta cử động được là nhờ sự phối hợp nhịp nhàng của bộ xương và hệ cơ.

Bộ xương
Cơ quan vận động
Hệ cơ
Khớp xương

Bài 20

Chăm sóc, bảo vệ cơ quan vận động

- Nêu được một số việc nên làm để bảo vệ xương và cơ.
- Nhận biết và thực hiện được đi, đứng, ngồi, mang cặp đúng tư thế để phòng tránh cong vẹo cột sống.

Cùng chơi: Tạo dáng đi kiểu người mẫu.

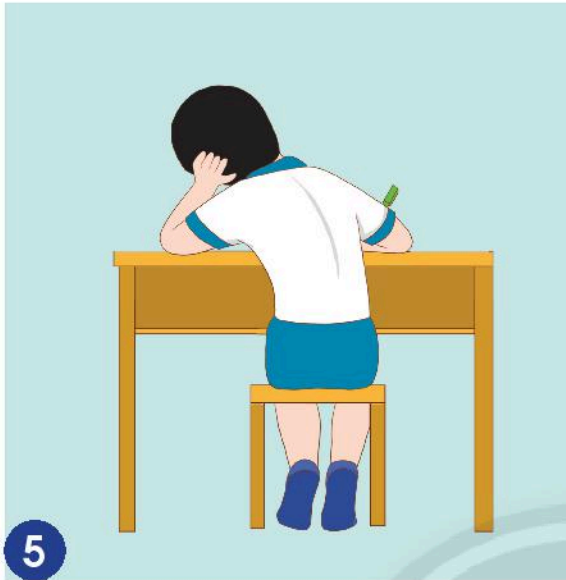

- Các bạn trong mỗi hình dưới đây đang làm gì? Việc làm đó có ích lợi như thế nào đến xương và cơ?

- Nên hay không nên làm theo các tư thế trong mỗi hình dưới đây? Vì sao?

- Liên hệ và thực hành:

- Hằng ngày, em và bạn bên cạnh ngồi học với tư thế như thế nào?
- Các em đã ngồi học đúng tư thế chưa? Cần thay đổi gì để ngồi học đúng tư thế? Vì sao?

Để xương và cơ phát triển tốt, em cần: ăn uống đủ chất, tập thể dục thường xuyên, đi, đứng, ngồi và mang cặp đúng tư thế.

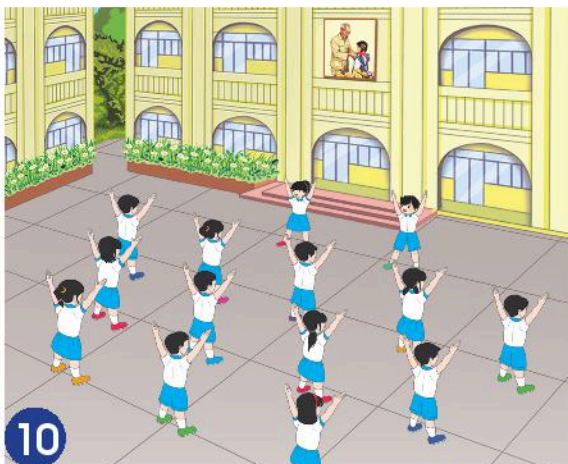
- Xương cột sống của bạn trong hình sau như thế nào? Nêu những nguyên nhân có thể dẫn đến sự thay đổi đó.

9

- Thực hành theo một trong các hoạt động sau:
 - Đi, đứng, ngồi và mang cặp đúng tư thế.
 - Tập một số động tác thể dục.
 - Nhấc và mang đồ vật đúng cách.

10

11

- Em sẽ khuyên bạn điều gì trong các tình huống sau? Vì sao?

- Hằng ngày, em sẽ làm gì để phòng tránh cong vẹo cột sống?

Nếu không bảo vệ xương và cơ, em có thể bị cong vẹo cột sống, gây ảnh hưởng đến sức khỏe.

Cong vẹo cột sống
Đúng tư thế

Bài 21

Cơ quan hô hấp

- Chỉ và nói được tên các bộ phận chính của cơ quan hô hấp trên sơ đồ, tranh ảnh.
- Nhận biết được chức năng của cơ quan hô hấp ở mức độ đơn giản ban đầu qua hoạt động hằng ngày của bản thân.

Hãy cùng vươn vai và hít thở thật sâu.

*Bạn cảm thấy như thế nào sau khi hít thở sâu?
Cơ quan nào giúp bạn thực hiện việc làm đó?*

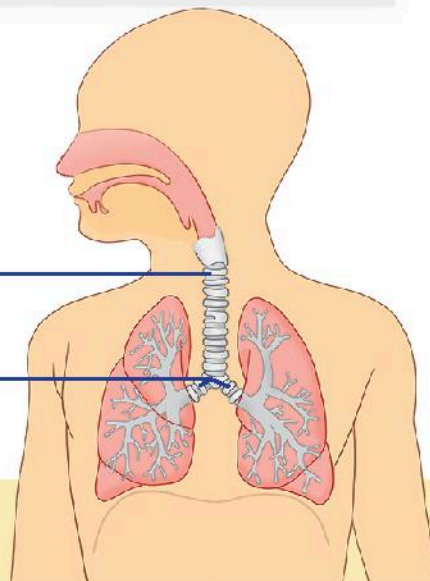
- Chỉ và nói tên các bộ phận của cơ quan hô hấp trong hình sau:

Mũi

Khí quản

Phế quản

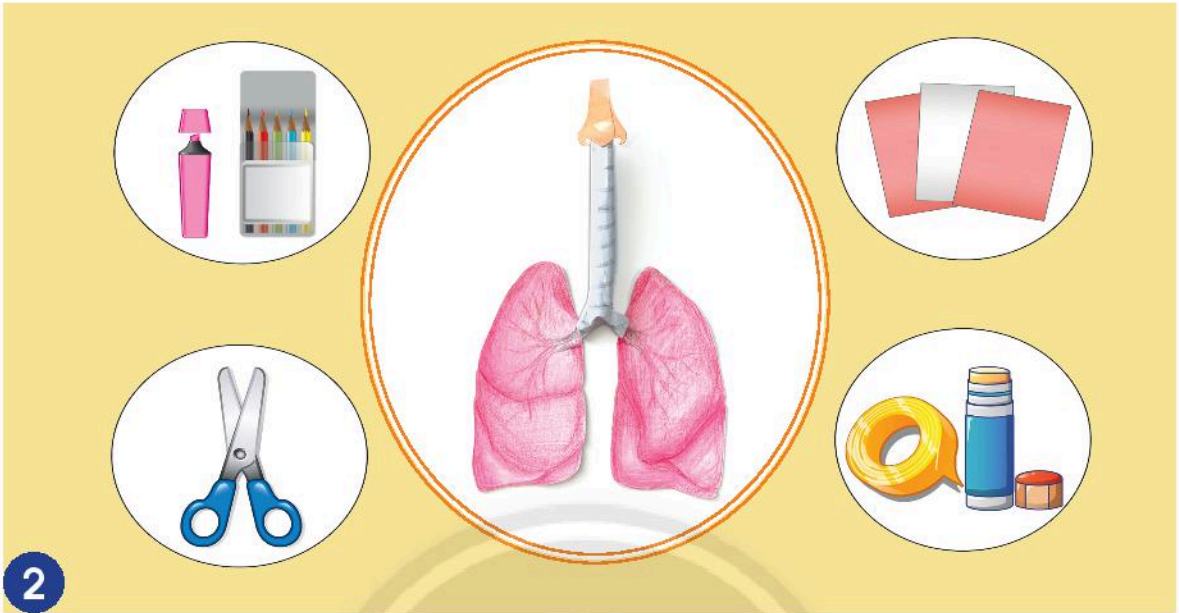
Phổi

1

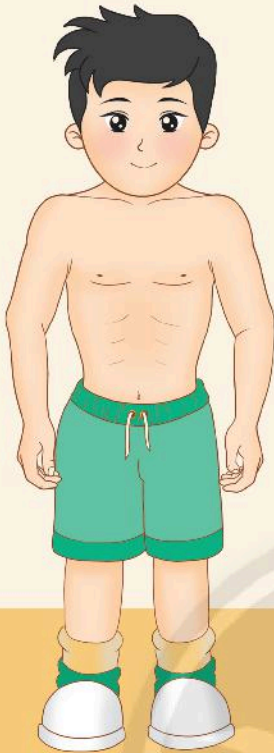
- Vẽ hoặc cắt, dán sơ đồ cơ quan hô hấp.
- Chia sẻ với các bạn về sơ đồ của em.

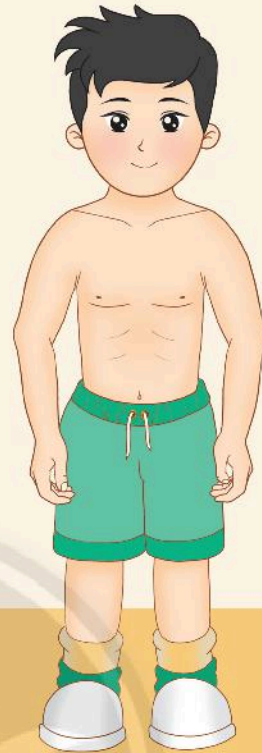
Cơ quan hô hấp gồm: mũi, khí quản, phế quản và phổi.

- Hình nào vẽ bạn đang hít vào, hình nào vẽ bạn đang thở ra?
Vì sao em biết?

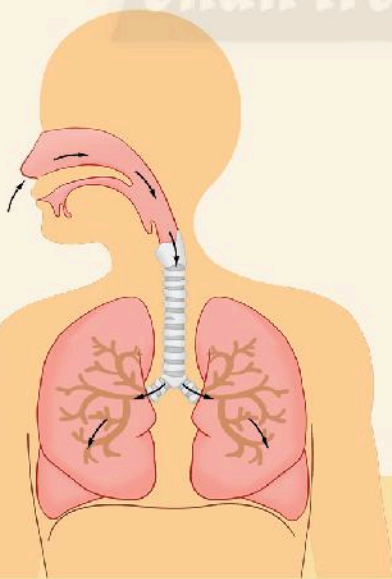
4a

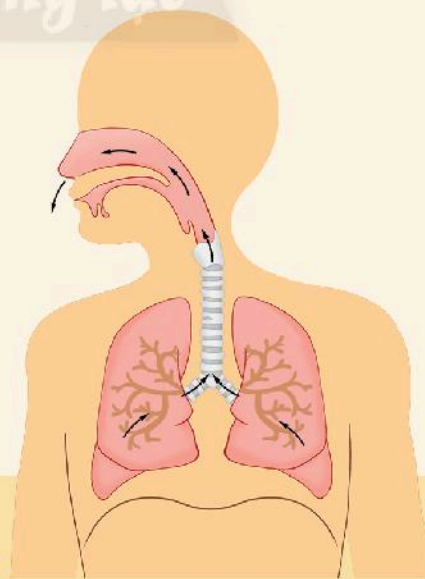
4b

- Chỉ và nêu đường đi của không khí khi hít vào và khi thở ra.

5a

5b

• Thực hành.

- Đặt bàn tay trái lên trước ngực và đặt bàn tay phải trước mũi của em.
- Hít vào và thở ra thật sâu bằng mũi.
- Em cảm nhận được gì ở ngực và ở tay khi hít vào và thở ra?

6a

- Cùng nhảy múa theo một đoạn nhạc.
- Em cảm thấy nhịp thở của mình thay đổi như thế nào sau khi nhảy?

6b

• Em hãy giúp An trả lời câu đố.

Điều gì sẽ xảy ra nếu nín thở quá lâu?

7

Cơ quan hô hấp giúp chúng ta thở để duy trì sự sống. Nếu bị ngừng thở từ 3 đến 4 phút thì con người có thể không sống được.

Cơ quan hô hấp
Khí quản
Mũi
Phế quản
Phổi

Bài 22

Chăm sóc, bảo vệ cơ quan hô hấp

Tập thể dục và hít thở sâu vào buổi sáng mang lại lợi ích gì?

- Phân biệt được một số việc nên làm và không nên làm để bảo vệ cơ quan hô hấp.
- Nêu được sự cần thiết và cách bảo vệ cơ quan hô hấp.

• Chuyện gì xảy ra với bạn Nam? Vì sao?

- Các bạn trong từng hình đang làm gì? Việc làm đó có ích lợi hay tác hại đến cơ quan hô hấp? Vì sao?

- Nêu những việc em đã làm để bảo vệ cơ quan hô hấp.

- Thực hành đeo khẩu trang y tế đúng cách và an toàn.

Bước 1: Để mặt có màu ra ngoài, thanh nẹp mũi hướng lên trên.

Bước 2: Đeo hai dây quai qua hai tai.

Bước 3: Chỉnh sửa vị trí thanh nẹp mũi.

Bước 4: Giữ nẹp mũi, kéo nhẹ phần dưới phủ xuống cằm.

Để bảo vệ cơ quan hô hấp, em cần vệ sinh sạch mũi và miệng, đeo khẩu trang khi ra ngoài, rửa tay thường xuyên, đúng cách và tránh tiếp xúc với những nơi có khói bụi.

- Lấy gương ra soi, quan sát phía trong mũi, em nhìn thấy gì?
- Dùng khăn sạch lau phía trong mũi, em thấy có gì trên khăn?

- Em đồng tình với ý kiến của bạn nào dưới đây? Vì sao?

Hàng ngày,
chúng ta có thể
dùng miệng để
hít thở thay mũi.

Theo mình,
chúng ta nên thở bằng mũi,
không nên thở bằng miệng.

9

• Em ứng xử như thế nào trong tình huống sau?

10

• Thực hành tập hít thở sâu.

11

Em thở bằng mũi, không nên
thở bằng miệng.

Hít thở

Bài 23

Cơ quan bài tiết nước tiểu

- Chỉ và nói được tên các bộ phận chính của cơ quan bài tiết nước tiểu trên sơ đồ, tranh ảnh.
- Nhận biết được chức năng của cơ quan bài tiết nước tiểu ở mức độ đơn giản.

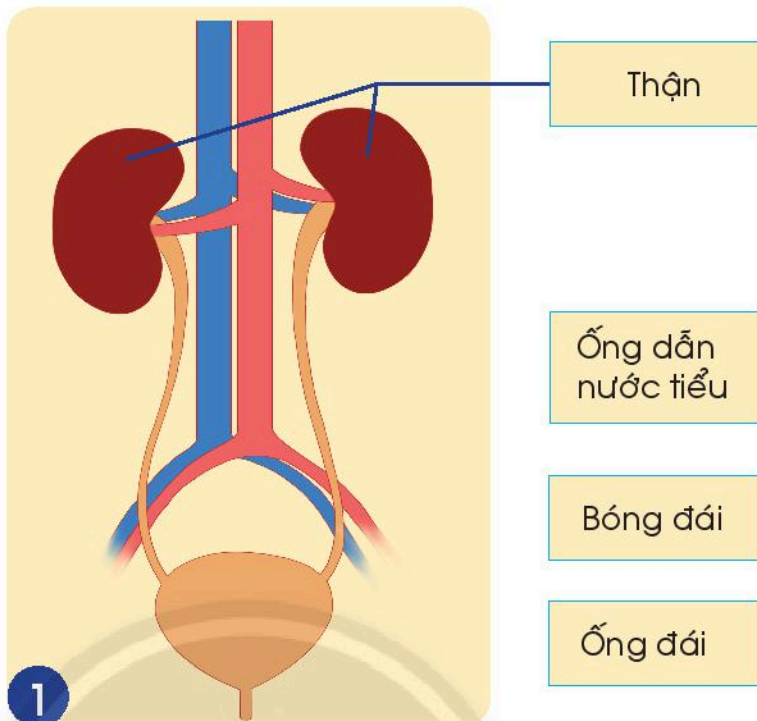
- Em biết những gì về cơ quan bài tiết nước tiểu?
- Vẽ hoặc viết ra dự đoán của em về các bộ phận của cơ quan bài tiết nước tiểu.

Cơ quan bài tiết nước tiểu gồm những bộ phận nào?

- Chỉ trên hình và nói tên các bộ phận của cơ quan bài tiết nước tiểu.

Thận

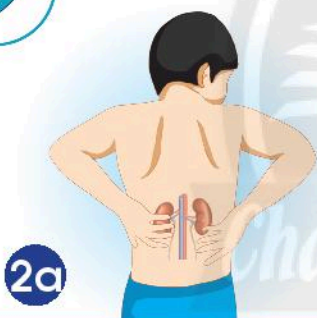
Ống dẫn
nước tiểu

Bóng đái

Ống đái

- Thực hành xác định vị trí của thận trên cơ thể của em.

2a

Đặt hai bàn tay của em
vào hai bên hông.

2b

Kéo bàn tay lên trên đến khi em
cảm nhận thấy xương sườn của mình.

Bạn nhớ bảo vệ thận
bằng cách giữ ấm lưng và
không để lưng bị va đập mạnh nhé!

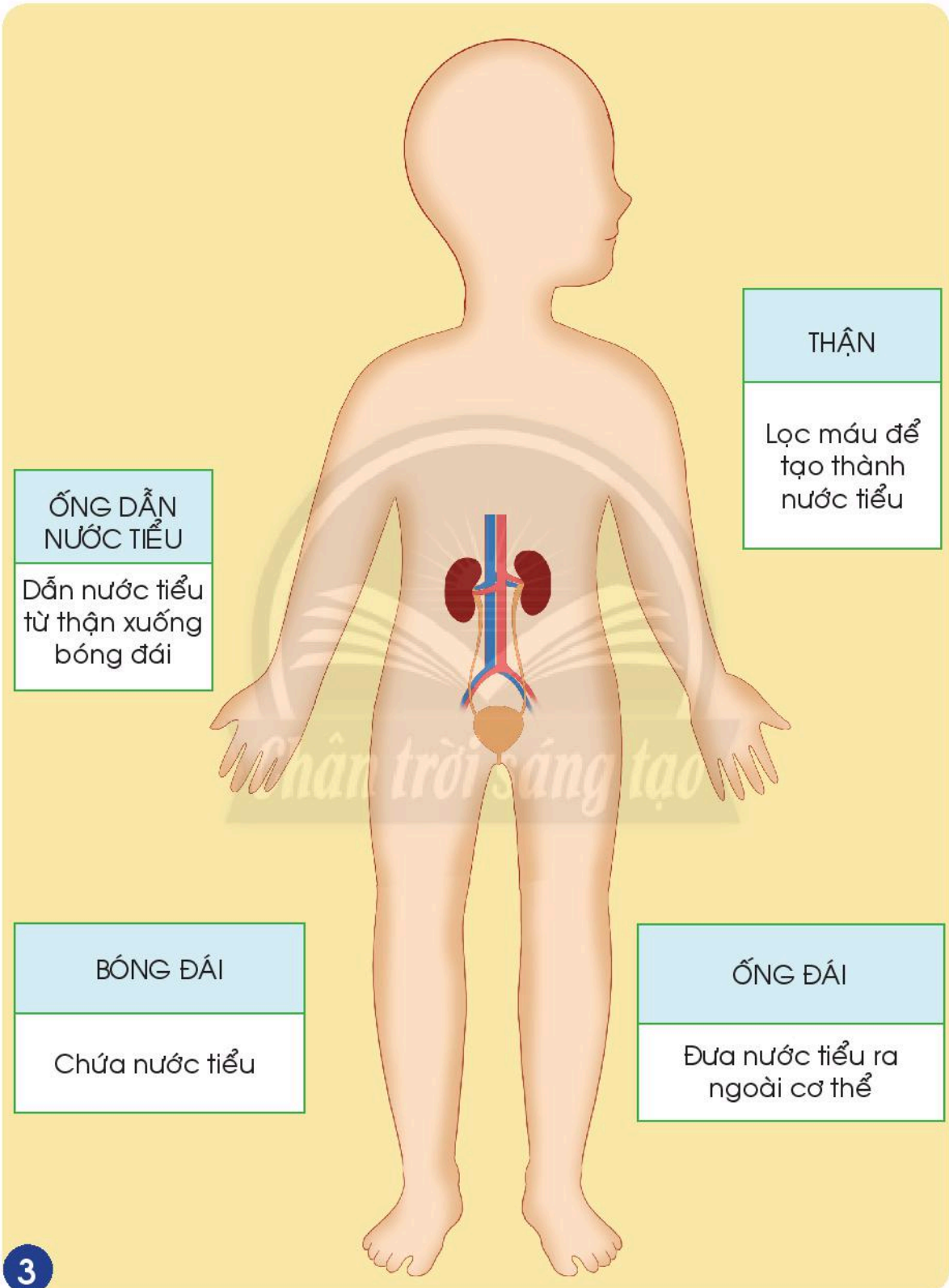
Cơ quan bài tiết nước tiểu
gồm có: thận, ống dẫn
nước tiểu, bóng đái và
ống đái.

2c

- Dựa vào hình để nêu chức năng của cơ quan bài tiết nước tiểu.
- Nước tiểu được tạo thành và thải ra ngoài cơ thể như thế nào?

3

- Điều gì sẽ xảy ra đối với cơ thể nếu một trong các bộ phận của cơ quan bài tiết nước tiểu ngừng hoạt động?

4

- Em hãy giúp Nam trả lời câu hỏi trong tình huống sau:

Cơ quan bài tiết nước tiểu lọc và thải những chất dư thừa, độc hại ra ngoài cơ thể thông qua nước tiểu.

Bóng đái
Cơ quan bài tiết nước tiểu
Ống dẫn nước tiểu
Ống đái
Thận

Bài 24

Chăm sóc, bảo vệ cơ quan bài tiết nước tiểu

Hằng ngày, em thường uống mấy cốc nước?

- Nêu được một số bệnh thường gặp ở cơ quan bài tiết nước tiểu.
- Nêu được sự cần thiết và thực hiện được việc uống đủ nước, không nhịn tiểu để phòng tránh bệnh sỏi thận.

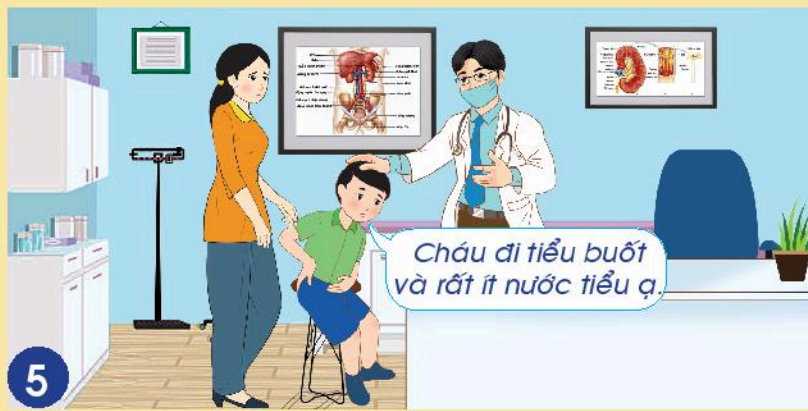

- Nói về nội dung các hình sau.
- Bạn Nam có thể bị bệnh gì nếu giữ thói quen sinh hoạt như trên?

- Điều gì xảy ra với bạn Nam? Bác sĩ đã nói với Nam những gì?

Nếu cháu nhịn tiểu thường xuyên, uống ít nước và không giữ vệ sinh cơ thể thì cháu có thể bị viêm hoặc sỏi thận.

Bác sĩ ơi, sỏi thận có nguy hiểm không ạ?

Sỏi thận có thể làm cháu bị đau và nếu để lâu sẽ gây nguy hiểm.

- Chia sẻ với bạn về bệnh sỏi thận và những điều em học được từ câu chuyện của Nam.

Cơ quan bài tiết nước tiểu có thể bị viêm, sỏi thận nếu em uống không đủ nước, nhịn tiểu thường xuyên và không giữ vệ sinh cơ thể.

• Nên hay không nên làm theo bạn trong mỗi hình sau? Vì sao?

• Em đã làm gì để bảo vệ cơ quan bài tiết nước tiểu?

- Em có đồng tình với ý kiến của bạn An trong tình huống sau không? Vì sao?

- Bạn sẽ uống nước vào những khoảng thời gian nào trong ngày?

- Viết những khoảng thời gian trong ngày mà bạn cần uống nước.
- Chia sẻ với mọi người và dán vào góc học tập của bạn.

Hàng ngày, em cần uống đủ nước, không ăn mặn, không nhịn tiểu, tắm rửa sạch sẽ và thay quần áo lót để chăm sóc, bảo vệ cơ quan bài tiết nước tiểu.

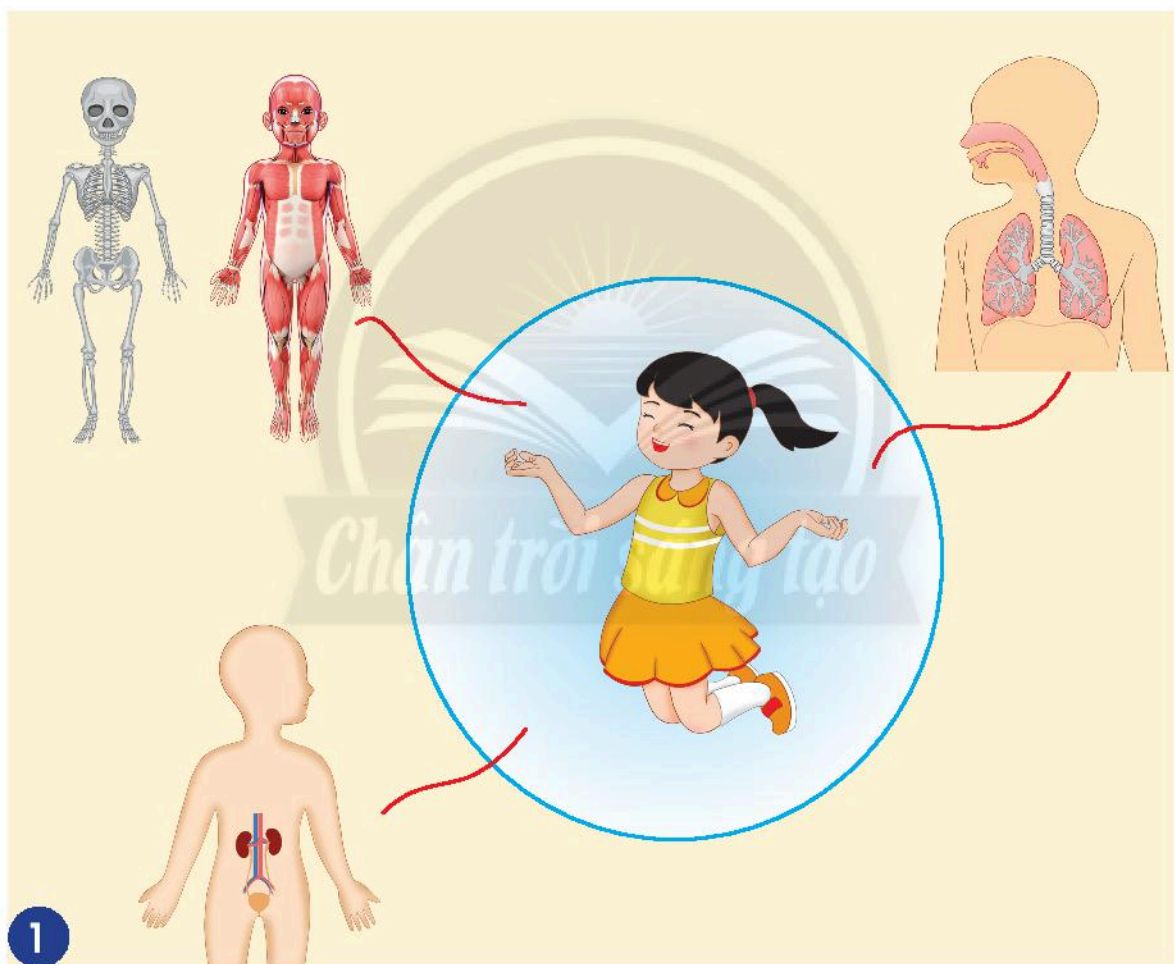

Sởi thận

Bài 25

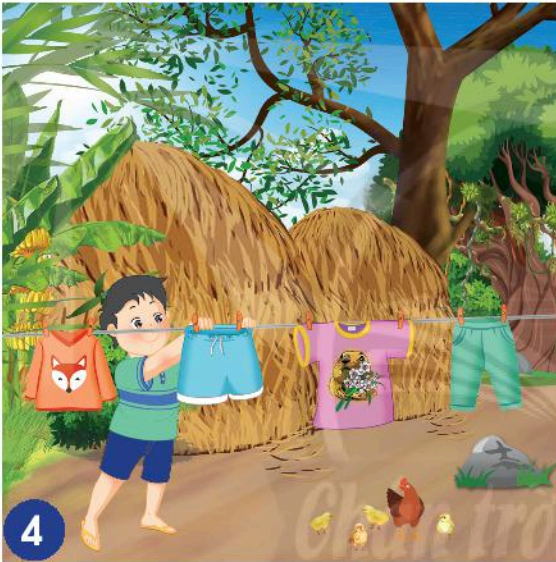
Ôn tập chủ đề Con người và sức khỏe

1. Chia sẻ với bạn về cơ quan vận động, cơ quan hô hấp và cơ quan bài tiết nước tiểu ở người.
 - Mỗi cơ quan có những bộ phận chính nào?
 - Nhờ có cơ quan đó, chúng ta có thể làm gì?

2. Bạn Nam nói: "Hằng ngày, nếu chúng ta uống nước quá ít hay quá nhiều đều không có lợi cho cơ quan bài tiết nước tiểu". Nam nói như vậy có đúng không? Vì sao?

3. Nói về ích lợi của mỗi việc làm trong các hình dưới đây. Em đã thực hiện được những việc làm nào?

4. Đóng vai thể hiện cách ứng xử của em trong tình huống sau.

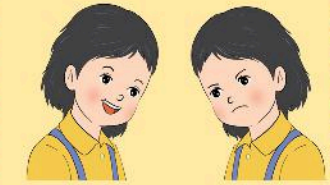

Bạn có biết?

Cơ thể chúng ta là một khối thống nhất gồm nhiều bộ phận khác nhau.

Mỗi người đều có một mẫu vân tay riêng biệt, không giống bất cứ ai.

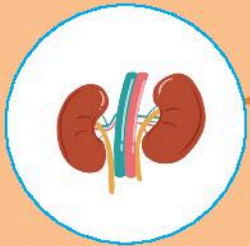

Khi bạn cười, bạn sẽ sử dụng các cơ mặt nhiều hơn khi bạn cau mày, khó chịu.

Lá phổi trái nhỏ hơn lá phổi phải.

Chúng ta có thể quan sát được xương và khớp của mình nhờ kỹ thuật chẩn đoán hình ảnh (như chụp X-quang) được sử dụng trong y tế.

Thận có hình hạt đậu, thận phải nằm thấp hơn thận trái.

CHỦ ĐỀ:

TRÁI ĐẤT VÀ BẦU TRỜI

Bài 26: Các mùa trong năm

Bài 27: Một số hiện tượng thiên tai

Bài 28: Phòng tránh rủi ro thiên tai

Bài 29: Ôn tập chủ đề Trái Đất và bầu trời

Bài 26

Các mùa trong năm

Nơi em ở có những mùa nào?

- Nêu được tên và một số đặc điểm của các mùa trong năm: mùa xuân, mùa hè, mùa thu, mùa đông; mùa mưa và mùa khô.
- Lựa chọn được trang phục phù hợp theo mùa để giữ cơ thể khỏe mạnh.

- Mỗi hình sau vẽ cảnh mùa nào? Vì sao em biết?

• Trò chơi: Đố bạn.

• Cây trong hình bên đang ở mùa nào? Chọn một trong ba mùa còn lại trong năm và vẽ lại cây đó.

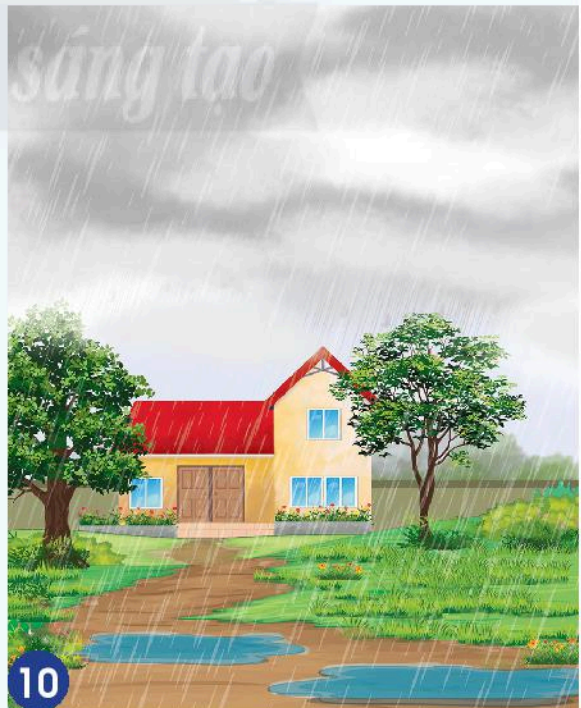
Một số nơi trên Trái Đất có bốn mùa: xuân, hè, thu, đông. Mùa xuân ấm áp, mùa hè nóng nực, mùa thu mát mẻ, mùa đông lạnh giá.

- Bạn Lan đang ở đâu? Nơi Lan ở có những mùa nào?

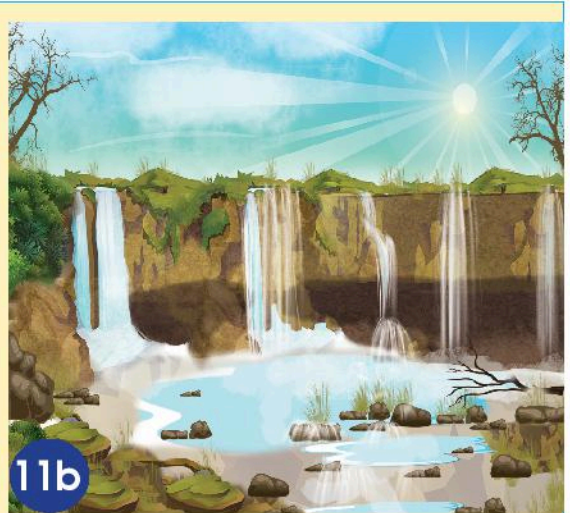
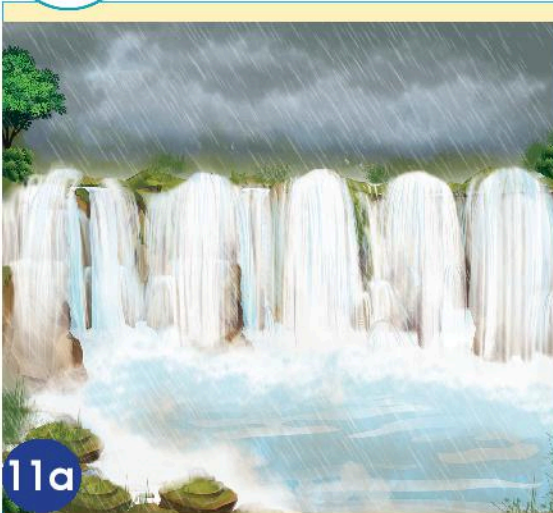

- Quan sát hình và nêu đặc điểm khác nhau giữa các mùa nơi Lan ở.

• **Đố bạn:** Các hình sau vẽ cảnh mùa nào? Vì sao bạn biết?

Đặc Lắc

• Hãy giúp bạn Nam giải đáp thắc mắc.

Ở miền Nam nước ta, mùa mưa thường vào khoảng thời gian nào trong năm?

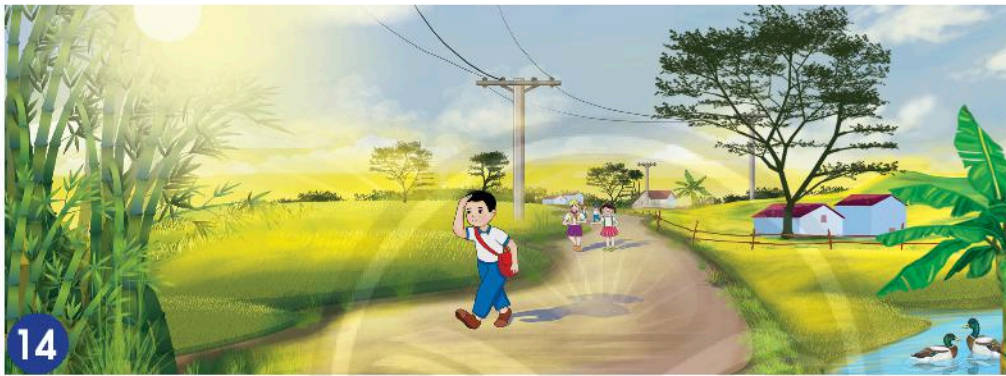
12

Ở một số nơi, một năm có khoảng thời gian mưa nhiều gọi là mùa mưa, thời gian còn lại nắng nóng, mưa ít gọi là mùa khô.

- Các bạn trong mỗi hình đã mặc trang phục phù hợp với từng mùa chưa? Vì sao?

• Trò chơi: Chọn trang phục phù hợp.

17

• Cắt, xé, dán trang phục cho mùa mưa và mùa khô.

18a

Các bạn hãy chia sẻ về sản phẩm của mình nhé!

18b

18c

Mùa đông
Mùa hè
Mùa khô
Mùa mưa
Mùa thu
Mùa xuân

Mỗi mùa đều có những đặc điểm riêng.
Em cần lựa chọn trang phục phù hợp với
từng mùa để giữ cơ thể khỏe mạnh.

Bài 27

Một số hiện tượng thiên tai

Em biết được những hiện tượng thiên tai nào? Theo em, thiên tai là gì?

- Mô tả được một số hiện tượng thiên tai.
- Nêu được một số rủi ro dẫn đến các thiệt hại về tính mạng con người và tài sản do thiên tai gây ra.

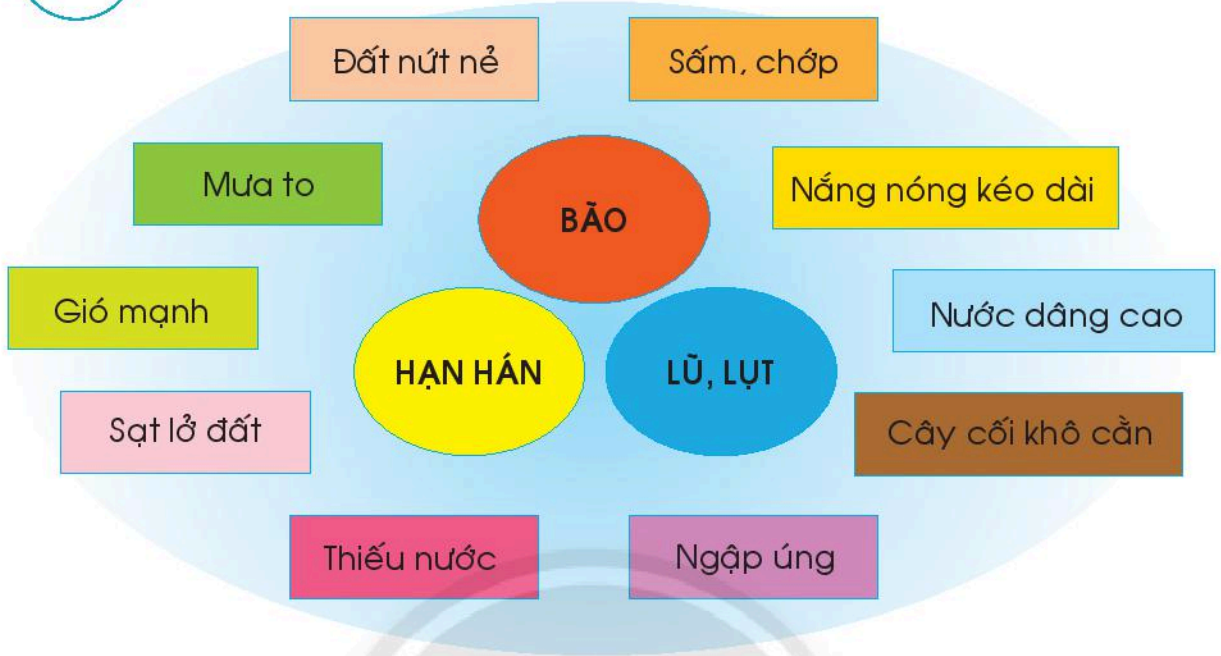

- Điều gì xảy ra trong các hình sau? Đó là những hiện tượng gì?

- Lựa chọn các ô chữ phù hợp với từng hiện tượng thiên tai.

- Suy tầm tranh, ảnh và chia sẻ với bạn về một số hiện tượng thiên tai.

Hạn hán ở miền Nam

Lũ, lụt ở miền Trung

Một số hiện tượng thiên tai như: bão, lũ, lụt, hạn hán,... có thể xảy ra ở một số nơi trên đất nước ta.

- Đọc thông tin và chia sẻ với bạn về những rủi ro, thiệt hại do hạn hán, lũ, lụt gây ra.

Bão làm tàu, thuyền chìm, gây thiệt hại về tính mạng và tài sản.

Hạn hán có thể gây cháy rừng.

Bão, lũ, lụt làm cho nhà cửa, cầu bị sập.

Hạn hán làm đất đai khô cằn, thiếu lương thực.

Lũ, lụt cuốn trôi nhà cửa, gây nguy hiểm đến tính mạng con người.

Hạn hán gây thiếu nước sinh hoạt.

- An và các bạn đang nói về thiên tai xảy ra ở đâu? Thiên tai đó gây ra thiệt hại gì?
- Các bạn dự định sẽ làm gì để giúp đỡ những học sinh ở khu vực đó?

13

14

- Kể một thiên tai xảy ra trong thực tế mà em biết. Nói với bạn về những thiệt hại do thiên tai đó gây ra.

Các thiên tai gây ra những rủi ro, thiệt hại về tính mạng, tài sản của con người.

**Bão
Hạn hán
Lũ
Lụt
Thiên tai**

Bài 28

Phòng tránh rủi ro thiên tai

Kể về một hiện tượng thiên tai đã xảy ra ở địa phương em.

- Nêu và luyện tập được một số cách ứng phó, giảm nhẹ rủi ro khi bão, lũ, lụt xảy ra.
- Chia sẻ với những người xung quanh và cùng thực hiện phòng tránh rủi ro khi có bão, lũ, lụt.

- Điều gì có thể xảy ra với các bạn trong hình sau?

- Khi có bão, lũ, lụt xảy ra, chúng ta nên và không nên làm gì?

- Nếu phải đi sơ tán khi bão, lũ, lụt xảy ra, bạn sẽ mang theo những gì?

Mình sẽ mang theo nước uống và lương khô.

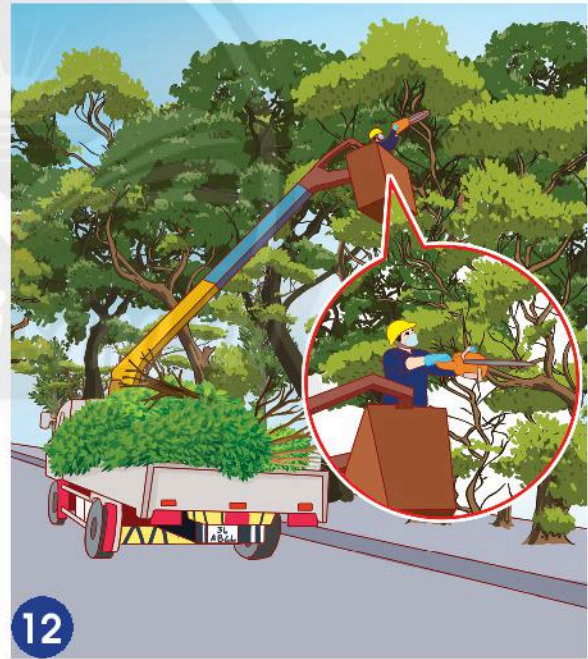
- Đóng vai thể hiện cách ứng xử của em trong các tình huống sau:

Em cần tìm nơi trú ẩn an toàn khi có thiên tai xảy ra.

- Mọi người trong mỗi hình sau đang làm gì? Việc làm đó có tác dụng như thế nào?

- Hãy nói một việc em và gia đình sẽ làm:
 - Khi nghe tin sắp có bão, lũ, lụt.
 - Khi có bão, lũ, lụt đang xảy ra.
 - Khi bão, lũ, lụt đã qua đi.

• Chia sẻ với bạn:

- Địa phương em đã từng xảy ra bão hoặc lũ, lụt bao giờ chưa?
- Những khu vực nào thường bị ngập lụt, sạt lở?
- Những nơi nào có thể trú ẩn an toàn khi có bão, lũ, lụt xảy ra?

• Trò chơi: Bạn sẽ làm gì khi thiên tai xảy ra?

13

Để phòng tránh rủi ro khi thiên tai xảy ra, em và gia đình cần nhanh chóng tìm nơi trú ẩn an toàn; chia sẻ thông tin với mọi người để cùng thực hiện.

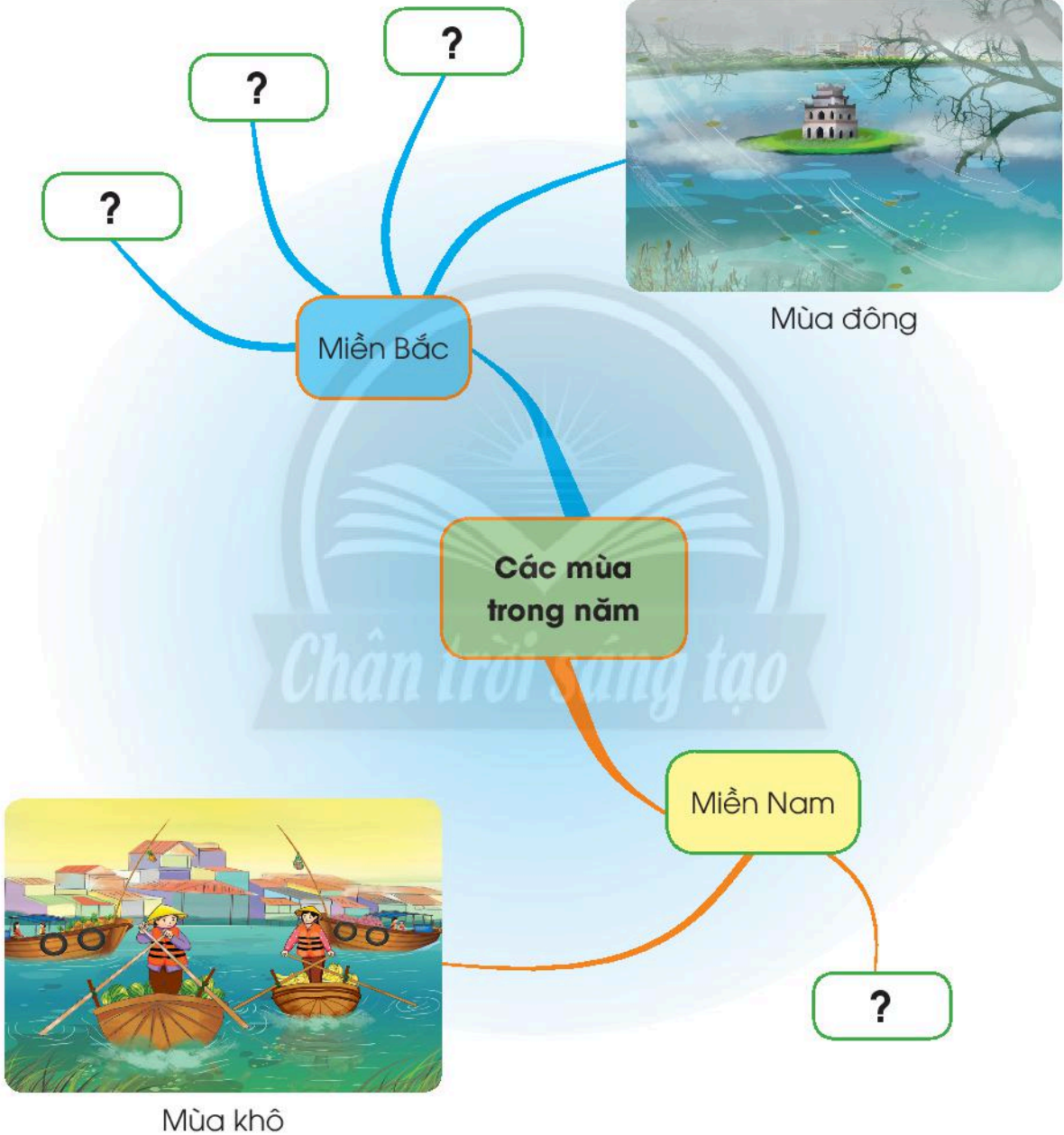

Rủi ro
Ứng phó

Bài
29

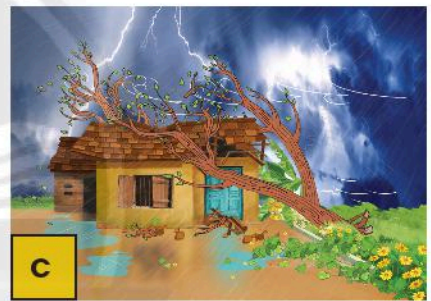
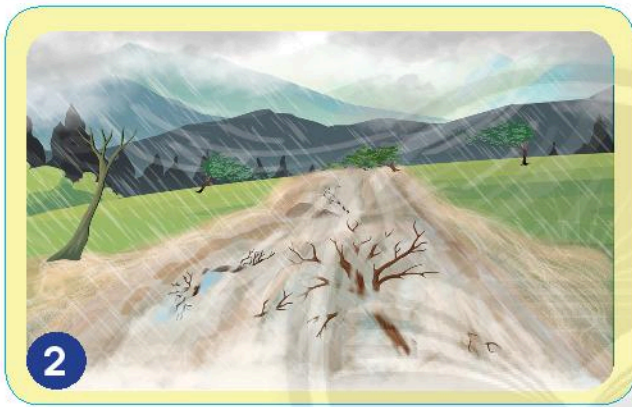
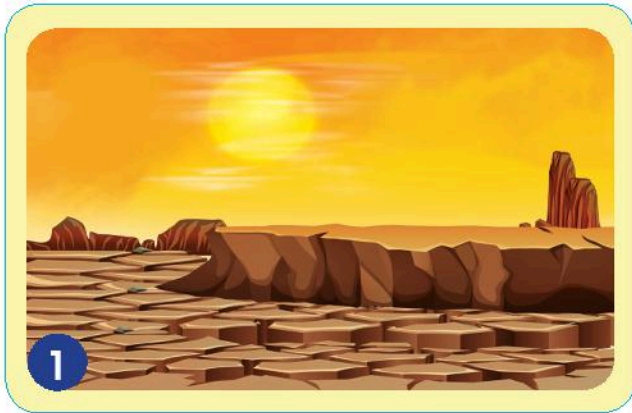
Ôn tập chủ đề Trái Đất và bầu trời

1. Triển lãm tranh, ảnh và giới thiệu về các mùa trong năm ở nước ta.

Chúng mình cần lựa chọn trang phục như thế nào theo từng mùa?

2. Chọn hình phù hợp với mỗi hiện tượng thiên tai.

3. Em nên làm gì trong tình huống sau?

Bạn có biết?

Ngoài bão, lũ, lụt, hạn hán, trên Trái Đất còn có nhiều hiện tượng thiên tai khác xảy ra...

Ở nước ta, mưa đá thường xảy ra ở miền núi. Đó là hiện tượng mưa rơi xuống những viên băng do nước bị đông lại trước khi rơi xuống đất. Những hạt mưa đá thường rơi xuống cùng với mưa rào.

Mưa đá không chỉ gây thiệt hại đến tài sản (hư hại nhà cửa, hoa màu,...) mà còn gây nguy hiểm đến tính mạng con người.

Núi lửa khác với núi thường là nó thường đứng riêng lẻ, có hình dạng giống chiếc nón úp xuống và trên đỉnh núi có miệng hình phễu.

Khi núi lửa hoạt động, các loại đá ở dưới sâu bị nóng chảy, phun trào ra ngoài mặt đất. Núi lửa gây cháy rừng, ảnh hưởng đến môi trường sống của con người, thực vật và động vật xung quanh.

LỐC XOÁY

Lốc xoáy có thể xảy ra ở nhiều nơi trên Trái Đất. Đó là hiện tượng một luồng không khí xoáy tròn rất mạnh, mở rộng ra từ một đám mây dông xuống mặt đất.

Những trận lốc xoáy mạnh có thể cuốn bay ô tô, nhà cửa,... trên đường nó di chuyển.

ĐỘNG ĐẤT

Hiện tượng tự nhiên xảy ra đột ngột từ một điểm ở dưới sâu trong lòng đất, làm cho các lớp đất đá gần mặt đất rung chuyển. Những trận động đất lớn có thể gây đổ nhà cửa, đường giao thông, làm chết nhiều người.

BẢNG TRA CỨU THUẬT NGỮ

THUẬT NGỮ	TRANG
Bão	111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 120
Biển báo giao thông	44, 45, 47
Bóng đá	93, 94, 95
Bộ xương	76, 77, 79
Cong vẹo cột sống	80, 83
Cơ quan bài tiết nước tiểu	75, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
Cơ quan hô hấp	75, 84, 85, 87, 88, 89, 100
Cơ quan vận động	75, 76, 77, 79, 80, 100
Động vật	57, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73
Đường bộ	41
Đường hàng không	41
Đường sắt	41, 44
Đường thủy	41
Hạn hán	111, 112, 113
Hàng hoá	39, 43, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55
Hệ cơ	77, 79
Khí quản	84, 85, 87
Khí thải	68, 69
Khớp xương	76, 77, 78
Lũ	111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 120
Lụt	111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 120

THUẬT NGỮ	TRANG
Môi trường sống	57, 58, 60, 61, 62, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73
Mùa đông	104, 105, 106, 109, 118
Mùa hè	104, 105, 109
Mùa khô	104, 106, 107, 109, 118
Mùa mưa	104, 106, 107, 109
Mùa thu	104, 105, 109
Mùa xuân	104, 105, 109
Mũi	84, 85, 87, 89, 90, 91
Nghề nghiệp	7, 12, 13, 15, 24
Ống dẫn nước tiểu	93, 95
Ống đái	93, 95
Phế quản	84, 85, 87
Phòng tránh	32, 35, 80, 96, 114, 117
Phổi	84, 85, 87, 102
Rủi ro	32, 33, 110, 112, 113, 114, 117
Sỏi thận	96, 97, 99
Sự kiện	25, 26, 27, 28, 38
Thận	93, 94, 95, 96, 97, 99, 102
Thế hệ	7, 8, 9, 10, 11
Thiên tai	103, 110, 111, 113, 114, 115, 117, 119, 120
Thu nhập	12, 15
Thực vật	57, 58, 59, 60, 61, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73
Tình nguyện	12, 14, 15
Trái Đất	59, 63, 103, 105, 118, 120, 121

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Biên tập nội dung: NGÔ THỊ LINH PHƯƠNG – ĐẶNG CÔNG HIỆP

Thiết kế sách: HOÀNG CAO HIẾN – PHAN THỊ THIÊN HƯƠNG

Trình bày bìa: THÁI HỮU DƯƠNG

Minh hoạ: ANH NHÂN – DUY THANH – HOÀI THƯƠNG – TRỌNG SƠN
HẠ LIÊN – HỒNG THOA

Sửa bản in: NGÔ THỊ LINH PHƯƠNG – PHẠM CÔNG TRÌNH

Chế bản: CÔNG TY CP DỊCH VỤ XUẤT BẢN GIÁO DỤC GIA ĐỊNH

Bản quyền © (2021) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI 2

Mã số:

In.....bản, (QĐ in số....) Khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in:.....

Cơ sở in:.....

Số ĐKXB:

Số QĐXB:..... ngày tháng.... năm 20 ...

In xong và nộp lưu chiểu thángnăm 20....

Mã số ISBN:

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 2 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

1. TIẾNG VIỆT 2 – TẬP MỘT
2. TIẾNG VIỆT 2 – TẬP HAI
3. TOÁN 2 – TẬP MỘT
4. TOÁN 2 – TẬP HAI
5. TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI 2
6. ĐẠO ĐỨC 2
7. ÂM NHẠC 2
8. MĨ THUẬT 2
9. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM 2
10. GIÁO DỤC THỂ CHẤT 2

Các đơn vị đầu mối phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
- **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
- **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
- **Cửu Long:** CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long

Sách điện tử: <http://hanhtrangso.nxbgd.vn>

Kích hoạt để mở học liệu điện tử: Cào lớp nhũ trên tem để nhận mã số. Truy cập <http://hanhtrangso.nxbgd.vn> và nhập mã số tại biểu tượng chia khoá.

ISBN 978-604-0-25624-9

9 786040 256249

Giá: 20.000đ